

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXVIII Kaina 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, GRUODIS — DECEMBER 28, 1984

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

EINA 75-TUOSIUS METUS — DEIMANTINĖ SUKAKTIS

Nr. 255

LKB Kronika Nr. 64

Bažnyčios kova darosi vis sunkesnė

(tęsinys)

DĖKOJAME!

Prancūzijos vyskupams ir Christian Solidarity International organizacijai, ginantiems kalinamus kunigus — A. Svarinską ir S. Tamkevičių.

Lietuvos kunigai ir tikintieji liaudis, sužinojusi per Vatikano radiją apie savo tikėjimo brolių paramą, ginant mūsų krašto uoliusius kunigus — kalinius, reiskia nuosirdžiausią padėką už solidarumą ir mūsų vargų supratimą. Tai yra ne vien konkreti pagalba nuteistiesiems kunigams, bet taip pat didelė moralinė parama ir visai kovojančiai Bažnyčiai Lietuvoje.

Lietuvos vyskupai taip pat norėjo parašyti protestą dėl kunigų teismo, tačiau RRT igaliojimas telefonu pradėjo kurti, kurio vyskupas gaudinti, ir raštas nebuvo paruoštas.

ŠV. KAZIMIERO JUBILIEJAUS ATGARSIAI

Šio eilėraščio RRT igaliojimas P. Anilionis neleido įdėti į 1984 m. Katalikų kalendorių žinyną, mat, eilėraščių parašytas kunigų neakivaizdininko Jono Matulionio:

Sventasis Kazimieras,

Rankas tiesiu prie Tavo švento karsto,

Ten rymantį Antakalnio tyloj,

Kur niekad grožio pilnatis nevalgsta

Ir skęsta visata dangaus maldoj,

Gyvybės šiluma, žodžių siltingu,

Taurios minties takais brenđu...

Keliu Tavo jaunystės išganingū —

Ir gėrio šventą tiesą surandū.

Iš mūsų Vilniaus, Aušros Vartų miesto,

Maldos tyloj dangaus skliautais skridai,

Nešei Aukščiausiam jaunystės žiedą

Ir ten garbės vainiką suradai.

Maldų gėles po Tavo kojom barstom

Ir garbinam Tave šventū minioj...

(Bus daugiau)

Valdžios žvilgsnis į afganų kovas

Washingtonas. — Valstybės departamentas sekretoriaus asistentams politiniams reikalams Michael Armacost apžvelgė padėtį Afganistane, artėjant gruodžio 27 d., kada sukako sovietų invazijos penkerių metų sukaktis. Jis pasakė, kad Amerika su pasigėrėjimu seka afganų partizanų laikyseną. Amerika juos sveikina ir remia. Jie sugebėjo sustabdyti sovietų pastangas okupuoti visą kraštą. Partizanų kova yra tikroji tautinio išsivadavimo kova, pasakė Armacost.

Jis nurodė, kad šiuo metu Afganistane yra 115,000 sovietų kareivių. Sovietai prarado 8,000 ar 9,000 žuvusių ir 16,000 sužeistais. Afganistano kareivių žuvo apie 9,000. Kitiems trūksta disciplinos ir moralės. Režimas kankina ir žudo savo priešus, vyksta politinės žmogžudystės. Kariuomenė neturi trečdali savo turėtų kareivių ir turi jėga ieškoti rekrutų. Per penkerius metus sovietai prarado 600 lėktuvų, helikopterų ir daug kitų ginklų, pasakė sekretoriaus

Rankas tiesiu prie Tavo švento karsto,
Su prašymais — maldavimų tyloj.

Po 1984 m. kovo 3 d. šv. Kazimiero iškilnių, kurias saugumas įvairiausiais būdais stengėsi sumenkinti ar bent sujaukti šventišką nuotaiką, iki jubiliejaus pabaigos tikintieji taip ir nebuvo gausiai susirinkę prie šv. Kazimiero karsto. Didžiausiose miestuose niekas oficialiai neorganizavo maldininkų kelionių aplankyti šv. Petro ir Povilo bažnyčioje esančių šv. Kazimiero relikvijų. Į Vilnių atvykdavo tik mažais būreliais susiorganizavę ar uolių klebonų paraginti tikintieji. Visą laiką tvyrojo netikrumo atmosfera, baimė, kad nors daugiau organizuoti, kad nereikėtų kam nukentėti. Kiek daugiau maldininkų susirinko per šv. Petro ir Povilo atleidus, tačiau dideliame visų nustebeimui per pamokslą Turgelių parapijos klebonas dekanas Kazimieras Vaičiūnis piktai kalbėjo apie tuos, kurie reikalauja religinės laisvės. „Teisių jiems reikia! Protestus raš! Tegul daugiau meldžiasi! Melstis reikia, o ne parašius rinkti ant visokių protestų...“ — kalbėjo susirinkusiems kun. dek. K. Vaičiūnis.

Tokios pat nuotaikos jautėsi ir per baigiamuosius šv. Kazimiero jubiliejaus atleidus. Pamokslininkai stropiai atrinkti, kad kartais nepasakytų kokio nors drąsiosio dabartinius Lietuvos Bažnyčios sunkumus liečiančio žodžio. Visą oktavą, išskyrus Sumos pamaldas, šv. Mišias laikė dažniausiai vietiniai kunigai. Atleidų proga prieiti išpažinties — problema: klausyklose sėdi vos keli kunigai, o kartais — vos vienas ar du. Silpnės siveikatos tikintieji nė nebando stoti į eilę.

asistentas. Amerika siekia Afganistane derybų ir sovietų kariuomenės atitraukimo.

Trečiadienį prezidentas Reaganas paskelbė pareiškimą, kuriame įspėja Sovietų Sąjungą, jog Afganistano okupacijos tęsimas rimtai trukdo pagerinti Amerikos santykius su Sovietų Sąjunga. Amerika toliau palaikys drąsiai kovojančius afganus laisvės kovotojus. Jie rašo naują laisvės istorijos skyrių, mes amerikiečiai sveikiname jų nepaprastą drąsą, pasakė prezidentas.

Sukakties proga sen. Gordon Humphrey, (resp. iš N.H.) pasakė Nacionaliniame Spaudos klube, kad vyriausybė turėtų padidinti paramą afganams laisvės kovotojams. Jie ne tik negauna pakankamai ginklų, bet neturi ir drabužių ar avalynės, pasakė senatorius.

— JAV ambasadorius Kolumbijoje Lewis Tams išvažiavo su šeima į Ameriką. Kolumbijos narkotikų pirkliui grasino jį nužudyti. Washingtonas greit paskirs Kolumbijai naują ambasadorių.

Sovietų gynybos ministerio maršalo Ustinovo laidotuvių dalyviai. Nuotraukoje už kareikių matosi politbiuro nariai: Michail Solomencev, premjeras Nikolai Tichonov, užsienio reikalų ministeris Andrej Gromyko, Grigory Romanov, D. Kunajev ir Maskvos komunistų partijos sekr. Viktor Grisin.

mencev, premjeras Nikolai Tichonov, užsienio reikalų ministeris Andrej Gromyko, Grigory Romanov, D. Kunajev ir Maskvos komunistų partijos sekr. Viktor Grisin.

Paskelbti formalūs rinkimų duomenys

Washingtonas. — Federalinė Rinkimų komisija gruodžio 21 d. paskelbė pilnus praėjusių JAV rinkimų rezultatus. Oficialius duomenis jau atsiuntė visos 50 valstijų. Prezidentas Reaganas buvo perrinktas didele dauguma. Jis gavo 54,450,603 balsus. Demokratų kandidatas Mondale surinko 37,573,671 balsą. Taigi, Reagano persvara buvo 16,876,932 balsai. Didesnę persvara rinkimus laimėjo tik Richardas Nixonas 1972 m. Jis tada gavo 18 mil. balsų daugiau už George McGoverną.

Prezidentas Reaganas nugalėjo Mondalį visose valstijose, išskyrus Minnesotą, kur Mondale gavo 3,761 balsų daugiau už Reaganą. Elektorių taryboje Reaganas turėjo 525 balsus, o Mondale — 13 balsų.

Rinkimuose dalyvavo įvairių kitų partijų kandidatai, kurie visi kartu gavo apie 600,000 balsų. Didžiausią pasisekimą iš jų „trečiųjų“ grupuočių turėjo libertarų partijos kandidatas David Bergland, kurio kandidatūra buvo įregistruota 39 valstijose. Jis gavo 227,949 balsus. Prieš ketverius metus rinkimuose dalyvavęs libertarų kandidatas Ed Clark, išėjęs prieš Reaganą ir Carterį, buvo gavęs 920,859 balsus.

Konservatorių Lyndon LaRouche, kandidatavęs kaip nepartinis, surinko 78,773 balsus. Po jo eina feministė Sonia Johnson, Pilietų partijos kandidatė, gavusi 72,153 balsus.

Rinkimuose 1984 m. dalyvavo 92,6 mil. amerikiečių. Tai yra 6 milijonai daugiau, negu balsavo 1980 m.

Kitų mažųjų grupuočių kandidatai gavo mažiau balsų. Bob Richards, populistų partijos kandidatas, buvęs olimpinis šuolio su kartinimi čempionas, gavo 62,371 balsą. Nepriklausomųjų santarvės Dennis Serrette gavo 47,209 balsus. Komunistų partijos Gus Hall surinko 35,561 balsą. Socialistų darbininkų partija su Mel Mason laimėjo 24,687 balsus. Darbininkų pasaulio kandidatas Larry Holmes — 15,220. Amerikos partijos Delmar Dennis laimėjo 13,150

Kinija pamiršo Mao gimtadienį

Pekinas. — Gruodžio 26 d. Kinija anksčiau plačiai minėdavo pirmąjį Mao Tse Tungo gimimo sukaktį. 1983 m. spauda buvo pilna straipsnių apie Mao gyvenimą ir „didžiojo varuotojo“ darbus. Šiemet sukaktis partijos laikraštyje buvo paminėta vienu sakiniu, dviem eilutėmis. Partija nutarė, kad Mao buvo didelis vadas, tačiau padarė daug rimtų klaidų. Šiais metais suėjo 91 m. sukaktis. Mao žmona, kaip viena svarbiausių „keturių gangų“ vadovių, tebėra izoliuota kalėjime. Dabartinė Kinijos vyriausybė pamažu stumia Mao vaidmenį Kinijos revoliucijoje į užmarštį, nors dabartinis vadas Deng yra pasakęs užsienio reporteriams, kad Kinija nesielgs su Mao taip, kaip sovietai pasielgė su Stalinu.

— Izraelio policija sustabdė parlamentą narį rabiną Kahane, vykstantį su savo rėmėjais į arabų Taibę kaimą. Rabinas planavęs agituoti žydus moteris, išteikėjusias už arabų, palikti savo vyrus. Policija bijojo neramumų. Parlamentas 58-36 balsais pritarė Kahane kelionių varžymams, tuo pačiu suvaržydamas visų narių keliones.

— Praėjusią savaitę Anglijoje dar 949 darbininkų metė streiką ir grįžo į anglų kasyklas.

Maskvos medalis kardinolui Vaivodai

Maskva. — Tass žinių agentūra trečiadienį paskelbė, kad katalikų kardinolas Julian Vaivodas buvo apdovanotas sovietų taikos fondo garbės medaliu, tuo atsidėkojant jam už aktyvią paramą taikos judėjimui ir jo vadovaujamoms Bažnyčios paramą taikingai Sovietų Sąjungos politikai. Kardinolas Vaivodas pasakė, jog nėra svarbesnio uždavinio, kaip taikos išlaikymas, nes modernieji ginklai gali sunaikinti žmonijos civilizaciją ir paties Žemės gyvenimą.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Vakar Lenkijoje, Torunės mieste, prasidėjo trijų saugumo milicijos valdininkų teismas. Jie kaltinami kunigo Popieluszko pagrobimu ir nužudymu spalio 19 d. Teisiamas ir saugumo pulkininkas, kuris žinojęs apie šį nusikaltimą ir jam pritaręs.

— Ateinančią savaitę Los Angeles mieste lankysis Japonijos premjeras Nakasone su delegacija. Premjeras susitiks su prezidentu Reaganu. Atvyksta ir japonų užsienio reikalų ministeris Shin-taro Abe.

— Persų įlankoje Irano lėktuvai puolė Ispanijos tanklaivį „Aragon“, plaukiantį į Saudi Arabiją pasiimti naftos.

— Keturių Pietų Amerikos valstybės: Brazilija, Kolumbija, Meksika ir Venecuela paskolino Argentinai 100 mil. dol., kad ji galėtų sumokėti nuosimčius už skolas užsienio bankams.

— Čilėje buvo suimti du užsieniečiai kunigai: kun. Liam Holohan iš Airijos ir kun. Denis O'Mara iš Chicago. Jie dalino čilietiams kalėdinius sveikinimus, kuriuose linkima Naujųjų Metų be kankinimų. Čilės valdžia įtaria, kad 17 valdžios priešų. Prie Argentinos sienos Čilės policija sustabdė autobusą, kuriame 23 Čilės išeiviai bandė grįžti į Čilę. Čiliečiai darbininkų unijų vadai, politikai buvo vėl išvaryti į Argentina.

— Irano-Irako centriniam fronte vėl koncentruojamos jėgos. Iranas planuoja naują ofensyvą.

Stalino duktė kelsis į Gruziją

Maskva. — Neseniai Maskvoje užsienio korespondentams buvo leista pasimatyti su grįžusia į tėvynę Stalino dukterim Svetlana Alilijeva-Peters. Visiems korespondentams buvo leista paklausti penkis klausimus. Svetlana, gyvenusi Vakaruose 17 metų, pabrėžė, kad ji Vakaruose nebuvo laiminga, negalėjo užmiršti savo namų, giminių ir visą laiką nešiojusi „kaltės jausmą“.

Korespondentai dabar iš Maskvos praneša, jog Svetlana susipykusi su savo gimine Maskvoje. Daug rūpestų jai sudaro 13 metų duktė Olga Peters, kuri nemoka rusiškai ir nenori mokytis. Ji nežinojusi, kad motina visam laikui iš Anglijos sugrįžo į Sovietų Sąjungą. Duktė maniusi, kad jos važiuoja tik atostogų, pasimatyti su motinos anksčiau vedybų vaikais ir po kelių savaičių vėl grįžti į Angliją. Duktė net nežinojusi, kad ji yra Stalino dukraitė.

Vakarų spauda, rašydama apie nostalgiją, namų ilgesį, nurodo, kad į Sovietų Sąjungą rugsėjo mėn. sugrįžo metus Anglijoje išgyvenęs žurnalistas Oleg Bitov. Namo grįžtą pasilgė du sovietų kareiviai, kurie buvo afganų laisvės kovotojų paleisti ir nutarė apsigyventi Britanijoje. Gruodžio pradžioje iš Amerikos į Maskvą išvažiavo sovietų kariuomenės Afganistane dezertyras Nikolai Ryžkov. Jis nesugebėjo įsijungti į Amerikos gyvenimą, nors buvo įvairių organizacijų globojamas, remiamas, apdovanotas vartotu automobiliu. Per vienerius metus Ryžkovas septynis kartus keitė darbus ir 11 kartų keitė butą. Jis mėgo „disco“ šokių, mėgdavo per naktis lošti kortomis. Vieną darbą jis apleidė, nutaręs važiuoti į Mississippi, kur buvo didžio muzikos festivalis. Ten jis praleido 10 d., prarasdamas darbą, kur gaudavo 7.50 dol. per valandą. Anglų kalbos pamokas jis apleidė po trijų pamokų. Jo globėjai Amerikoje gerokai nusivylę jo elgesiu.

— Vakar Lenkijoje, Torunės mieste, prasidėjo trijų saugumo milicijos valdininkų teismas. Jie kaltinami kunigo Popieluszko pagrobimu ir nužudymu spalio 19 d. Teisiamas ir saugumo pulkininkas, kuris žinojęs apie šį nusikaltimą ir jam pritaręs.

— Ateinančią savaitę Los Angeles mieste lankysis Japonijos premjeras Nakasone su delegacija. Premjeras susitiks su prezidentu Reaganu. Atvyksta ir japonų užsienio reikalų ministeris Shin-taro Abe.

— Persų įlankoje Irano lėktuvai puolė Ispanijos tanklaivį „Aragon“, plaukiantį į Saudi Arabiją pasiimti naftos.

— Keturių Pietų Amerikos valstybės: Brazilija, Kolumbija, Meksika ir Venecuela paskolino Argentinai 100 mil. dol., kad ji galėtų sumokėti nuosimčius už skolas užsienio bankams.

— Čilėje buvo suimti du užsieniečiai kunigai: kun. Liam Holohan iš Airijos ir kun. Denis O'Mara iš Chicago. Jie dalino čilietiams kalėdinius sveikinimus, kuriuose linkima Naujųjų Metų be kankinimų. Čilės valdžia įtaria, kad 17 valdžios priešų. Prie Argentinos sienos Čilės policija sustabdė autobusą, kuriame 23 Čilės išeiviai bandė grįžti į Čilę. Čiliečiai darbininkų unijų vadai, politikai buvo vėl išvaryti į Argentina.

— Irano-Irako centriniam fronte vėl koncentruojamos jėgos. Iranas planuoja naują ofensyvą.

— Izraelio policija sustabdė parlamentą narį rabiną Kahane, vykstantį su savo rėmėjais į arabų Taibę kaimą. Rabinas planavęs agituoti žydus moteris, išteikėjusias už arabų, palikti savo vyrus. Policija bijojo neramumų. Parlamentas 58-36 balsais pritarė Kahane kelionių varžymams, tuo pačiu suvaržydamas visų narių keliones.

— Praėjusią savaitę Anglijoje dar 949 darbininkų metė streiką ir grįžo į anglų kasyklas.

— Izraelio policija sustabdė parlamentą narį rabiną Kahane, vykstantį su savo rėmėjais į arabų Taibę kaimą. Rabinas planavęs agituoti žydus moteris, išteikėjusias už arabų, palikti savo vyrus. Policija bijojo neramumų. Parlamentas 58-36 balsais pritarė Kahane kelionių varžymams, tuo pačiu suvaržydamas visų narių keliones.

— Praėjusią savaitę Anglijoje dar 949 darbininkų metė streiką ir grįžo į anglų kasyklas.

— Izraelio policija sustabdė parlamentą narį rabiną Kahane, vykstantį su savo rėmėjais į arabų Taibę kaimą. Rabinas planavęs agituoti žydus moteris, išteikėjusias už arabų, palikti savo vyrus. Policija bijojo neramumų. Parlamentas 58-36 balsais pritarė Kahane kelionių varžymams, tuo pačiu suvaržydamas visų narių keliones.

— Praėjusią savaitę Anglijoje dar 949 darbininkų metė streiką ir grįžo į anglų kasyklas.

Svetlanos Alilijevos spaudos konferencija buvo daugiau skirta užsienio ausims. Namie sovietų propaganda pabėgimų į užsienį paprastai neskelbia, nors jų vis pasitaiko. Nors keleiviai į užsienį paprastai gerai atrenkami, organizuotos kelionės stropiai prižiūrimos, pabėgimų pasitaiko. Propagandos aparatui nepatogumų sukelia ir tie pasiilgusių tėvynės sugrįžimai. Liaudis su pagrindu klausia, kodėl valdžia taip džiaugiasi ir tuos sugrįžusius globoja, nors jų tiek nedaug.

Sovietų žmonės žino, jog daug sovietų muzikų, baletų šokėjų, filmų specialistų yra pabėgę į Vakarų ir ten puikiai verčiasi. Tokie, kaip Andrejus Tarkovskis, pabėgęs Milane 1984 m., Maksim Šostakovičius, dirigentas, pabėgęs 1981 m., Rudolf Nurejevas, pabėgęs 1961 m. ar Michail Baryšnikov, pabėgęs 1974 m., Natalija Makarova, Valentina Kozlova ir jos vyras Leonidas Kozlovas, šokėjas Aleksandras Godunovas ir Sulamita Messerer irgi ilgisi draugų ir giminių Sovietų Sąjungoje, tačiau jie negrįžta.

Svetlana Alilijeva perkeliama iš Maskvos į Gruziją, kur ji būsimi laimingesnis. Ten dar stovi jos tėvui Staliniui pastatyti paminklai. Svarbiausia, jos nebus Maskvoje, kur daug užsienio korespondentų.

Vietnamas pradėjo ataką Kambodijoje

Washingtonas. — Valstybės departamentas spaudos ryšininkas Alan Romberg kritikavo Vietnamo kariuomenės veiklą Kambodijoje. Paskutini metu vietnamiečiai puolė partizanų ir civilių kambodiečių stovyklas netoli Tailandijos sienos. Žuvo daug civilių, moterų ir vaikų.

Partizanai, pasidalinę į mažas grupes, išsilaipstė ir toliau puldinėja Vietnamo kariuomenės dalinius. Rombergas priminė, jog Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja neseniai 110-22 balsais reikalavo Vietnamo atitraukti okupacinę kariuomenę iš Kambodijos, kurioje Vietnamas įsibrovė 1978 m. gruodžio mėn. Asamblėja reikalauja leisti kambodiečiams laisvai išsiviešinti savo vyriausybę, prižiūrėti tarptautiniams stebėtojams.

Kongresmenas Stephen Solarz, (Dem. iš New Yorko) neseniai lenkėsi Vietname ir Kambodijoje. Jis pasakė girdėjęs iš Vietnamo valdžios žmonių, kad Vietnamas pasirengęs kovoti nors ir 10 metų, nes vietnamiečiai tikisi laimėti ir išlaikyti Kambodijoje savo pastatytą valdžią.

KALENDORIUS

Gruodžio 28 d.: Nekalti Berneliai, Rimas, Vyga.

Gruodžio 29 d.: Tomas Becket, Agapė, Survilas, Gajutė.

ORAS

Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:27.

Debesuota, gali lyti, temperatūra dieną 45 l., naktį 35 l.

SPORTO APŽVALGA

Sachmatai

SACHMATAI

Pasaulio pirmenybėse varžovai G. Kasparovas trisdešimt antrame žaidime pirmą kartą atsikirtė pasaulio meistriui A. Karpovui. Po dviejų lygiųjų santykių buvo sušvelnintas 5-1.

Siedu sovietų didmeistriai nedalyvavo pasaulio šachmatų olimpiadoje Tesalonikoje, Graikijoje. Betgi Sovietų Sąjunga apsiėmė be jų ir 41-15 aplenkė Angliją 37-19, JAV-es 35-21 bei visas kitas rinkines. Amerikiečiai visgi pasižymėjo pergalėmis prieš Sovietų Sąjungą (!) ir Vengriją 2,5-1,5. Amerikiečių rinktinės sudėtis lentų tvarka: dm. R. Dzindzichasvilis 8-3, dm. L. Kavalekas 4,5-3,5, dm. L. Kristiansenas 6,5-3,5, dm. V. Braunis 3,5-5,5, atsarginiai dm. L. Alburas 5-3, tm. N. de Firmianas 7,5-2,5.

Šių metų lietuvių šachmatininkų reikšmingiausių laimėjimų laikytina dr. V. Palčiauskos pergalė X-tose pasaulio pirmenybėse susirašinėjant. Nemažai lietuvių šachmatininkų yra pasižymėję šachmatams susirašinėjant tiek išeivijoje, tiek ok. tėvynėje, ir V. Palčiauskos pergalė yra viso pasaulio lietuviams šachmatininkams reikšminga.

Taigi, parskridus šventėms į Kaliforniją, pandūva pasiskambinti pasaulio čempionui, patikrinti, ar nesnaudžia susirietęs savo sosto. Anaipol, pasirodo, kad pasaulio čempionas šiuo metu žaidžia net dvidešimt aštuonis žaidimus iš karto, jis dalyvauja dviejose stambiuose tarptautiniuose turnyruose.

Prieš du mėnesius prasidėjo švedų rengiamas Akselesono atminimo varžybos. Šiose varžybose, šalia V. Palčiauskos, dalyvauja net keturi ankstyvesni pasaulio pirmenybių nugalėtojai. Matyt, paaiškės, ar nugalėtojas lygus nugalėtoji.

Kol kas V. Palčiauskas patenkintas visais savo žaidimais. Jis mano, kad šiose varžybose stipriausi varžovai bus sovietų Zagorovskis bei danai J. Slothas, E. Bangas.

V. Palčiauskas taip pat žaidžia XII-oje pasaulio pirmenybėse susirašinėjant. Dar nei vienas šachmatininkas nepavyko dukart laimėti pasaulio pirmenybės susirašinėjant. Tačiau šio siekia net tik V. Palčiauskas, bet ir estas T. Ymas, IX-tų pirmenybių nugalėtojas. Siedviem pabaltiečiams, anksčiau kartu nežaidusiems, teks net dukart susirungti, nes abu žaidžia ir Akselesono varžybose.

Pirmenybės prasidėjo gruodžio 10 dieną. V. Palčiauskas mano, kad jo rimčiausiais varžovais bus estas T. Ymas ir anglas Richardsonas. Šis anglas irgi žaidžia Akselesono varžybose. Kaip tyčia, V. Palčiauskas su juo abiejuose žaidimuose žaidžia juodaisiais, ir kyla klausimas, negi tas pats žaidimas dukart pasikartos? Jeigu taip, tai tikėtumėsi, kad mūšikis abu kartus laimės!

Šių metų pradžioje V. Palčiauskas tetrėjo užbaigti vieną pasaulio pirmenybės užsitęsusių žaidimų. Tačiau kitais metais, matyt, jis negaus pasitraukti nuo šachmatų lentos. Visgi jis yra sutikęs vadovauti išeivijos rinkinei, besiruošiančiai susirašinėti su ok. Lietuvos šachmatininkų rinkine. Jis tačiau tikisi, kad per pusantrų metų pasiibaigs žaidimai su vakarų europiečiais ir teliks

žaidimai su rytų europiečiais, su kuriais laisvais apsimainoma dukart lėčiau. Tada jis svarstys, ar dalyvauti kitose varžybose.

Linkime jam ir visiems skaitytojams daug džiaugsmo prie šachmatų lentos ir laimingų švenčių!

Andrius Kulikauskas

Futbolas svetur

UEFA EUROPOS TAURĖS VARŽYBOSE

Pateikiame trečiojo rato antrųjų rungtynių pasekmes. Real Madrid — Anderlecht 6-1 (belgai iškrenta), Dundee Utd. — Manchester Utd. 2-3 (skotai iškrenta), FC Koeln — Maskvos „Spartak“ 2-0 (sovietai iškrenta), Pragos „Bohemians“ — Tottenham 1-1 (čekai iškrenta), Minsko „Dynamo“ — Lodz 0-1 (lenkai iškrenta), Sarajevo — Univ. Craiova 4-0 (rumunai iškrenta), Milano „Inter“ — Hamburg SV 1-0 (vokiečiai iškrenta), Belgrado „Partizan“ — Videoton (vengrai) 2-0 (jugoslavai iškrenta).

Ketvirtio finalinių dėl UEFA Europos taurės suporavimai: Tottenham — Real Madrid, Milano „Inter“ — FC Koeln, Manchester Utd — Videoton ir Sarajevo — Minsko „Dynamo“.

Meistrų taurės varžybose ketvirtio finalinių suporavimai: Turino „Juventus“ — Pragos „Sparta“, Austria Wien — FC Liverpool, Bordeaux (prancūzai) — Dnepropetrovsk ir Goetheborg (švedai) — Athenų „Panath“.

Taurės laimėtojų varžybose ketvirtio finalinių suporavimai: FC Everton — Fortuna Sittard (olandai), Muencheno „Bayerns“ — AS Roma, FC Larissa (graikai) — Maskvos „Dynamo“ ir Dresdeno „Dinamo“ — Rapid Wien.

Dėl visų šių trijų Europos taurių ketvirtio finalinių rungtynės (žaidžiama po du kartus) įvyks kovo 6 d. ir 20 d. 1985.

PIETŲ AMERIKOS KRAŠTŲ PIRMENYBĖSE

Brazilijos krašto futbolo pirmenybėse paskutiniu metu pirmavo „Flamengo“ (Carioca lygoje), „Santos“ (Sao Paulo provincijos lygoje) ir „Cruzeiro“ (dėl Mineiro čempionato). Chilės krašto futbolo pirmenybėse pirmavo Colo Colo (šiaurės zonoje) ir Navas (Pietų zonoje). Paragvajuje pirmavo Sportivo Lugueno („A“ sekcijoje) ir Libertad („B“ sekcijoje). Venezueloje paskutiniu metu pirmavo Univ. de los Andes, Colombijoje — America Cali, Bolivijoje — Oriente Petrolero, Ekuadore — National Quito, Urugvajuje — „Penarol“, „Nacional“ ir „Central Epanol“. Ir Meksikoje krašto futbolo pirmenybėse paskutiniu metu pirmavo „Leon“, „Univ. autonoma Mexico“, „Cruz Azul“ ir „Puebla“, kiekvienas jų skirtingose grupėse.

PIETŲ AMERIKOS „LIBERTADORES“ TAURĖS VARŽYBOSE

Štai truputis statistikos iš Pietų Amerikos kraštų tarpklubinių komandinių varžybų dėl prestižinės P. Amerikos „Libertadores“ taurės. Šios varžybos oficialiai vyksta nuo 1960 metų ir statistika rodo, kad per paskutinius 25 metus (įskaitant 1984

LB Kultūros tarybos sukvietame kultūrininkų pasitarime Jaunimo centre lapkričio 24 d. Nuotr. J. Tamulaičio

FOTO APARATAI IR JŲ KAINOS

Siandien paštą gavau iš N.Y. miesto žiemos sezono foto aparatų fotografijos reikmenų katalogą. Bevertydamas 96 puslapių brošiūrą, sumaniau pasidalinti įspūdžiais. Leidinyje yra gana gražiai išleistas ir siuntinėjamas veltui visiems, kas tik turi ką nors bendro su fotografija. Iš prekių pasiūlos matyti, kad tai yra viena iš didžiųjų N.Y. miesto foto prekybos. Pirmoji dalis yra paskirta foto aparatams bei jų priedams, antroji dalis apima elektronikos sritį. Mano nuostabai Kodak gaminiai visai nėra paminėti. O

m. varžybas) ilgame saraše šių geriausių elitinių Pietų Amerikos kraštų futbolo klubų komandų dalyvių tarpe pirmąją (stebėtina) mažąją Urugvajaus „Penarol“, ir „Nacional“ futbolo komandos. Jas seka Argentinos „River Plate“, „Independiente“, Paragvajaus „Olimpia“ ir t.t. Per paskutinius 25 metus šiose varžybose dėl šios P. Amerikos „Libertadores“ taurės Brazilijai atstovavo daugiausiai 15 klubų komandų, Argentinai 12, Peru 12, Ekuadorui 12, Chilei 11, Venezuelai 10, Kolobijai 9, Paragvajui 7 ir mažajam Urugvajui atstovavo mažiausiai tik 6 klubų komandos. Tačiau nežiūrint to, dvi iš jų („Penarol“ ir „Nacional“) pirmąją, kaip buvo minėta, visoje plačiojo Pietų Amerikos šio pobūdžio (25 metų tarsoje) varžybų statistikoje.

INDONEZIJA

Indonezijos jaunių futbolo rinktinė (mokyklinio amžiaus) po intensyvių treniruočių neseniai New-Delhi laimėjo šiu regionu jaunių futbolo taurę. Šiose varžybose buvo išskirtos Kinija, Korėja, Indija, Hongkongas ir Brunai. Indonezijos jauniams pavyko šią taurę laimėti finalinėse, įveikus Thailandiją 1-0. Šie laimėtojai dabar sudaro pagrindą studentų atrankai, kuri dabar Azijos turnyre Malyzijoje yra pareikalauta. Taip pat ir atstatymas Indonezijos futbolo rinktinės daro stebėtiną progresą. Azijos būsimose varžybose 1986 m. ir olimpiadoje 1988 m. Indonezija žada apvairikuoti savo intensyvaus darbo progresą vykusiu pasisekimu. Čia juos lavina vokiečių B. Pape, (atsiūstas vokiečių futbolo sąjungos). Visų jų darbai turi nemažų sunkumų, nes šis kraštas (Indonezija) susideda iš individualinių salų (Sumatra, Borneo, Sulawesi, Bali, Iava ir t.t.), tarp jų susisiekti galima tik lėktuvais.

V. Kriščiūnas

kieno dėka fotografija pasi-darė kiekvienam prieinama? 1880 metais įsteigta Kodak kompanija turėjo tikslą pagaminti foto aparatą, kuris būtų ne tik nekomplikuotas, bet ir pigus. Pirmas kompanijos gaminy 1888 metais buvo parduodamas po 25 dolerius. 12 metų vėliau Kodak aparatai kainavo tik vienas doleris. Tai buvo paprastos kartoninės dėžutės su stikliniu lešiu. Plona spyruoklė atstojo užrakto mechanizmą. Vėliau, kada kompanija šventė savo 50 metų gyvavimo sukaktį, panašūs aparatai buvo dalinėjami veltui visiems Amerikos berniukams ir mergaitėms, kuriems 1930 metais sukako 12 metų.

Nepriklausomoje Lietuvoje foto mėgėjai buvo aprūpinti vokiečių gaminiais. 1930 metais pigiausia bakelitinė dėžutė kainavo apie 10 litų. Geresnis aparatas su duplemis buvo netoli 100 litų. Leica ir Contax buvo prieinami tik pasiturintiems. Kaina buvo apie 800 litų. Tie patys aparatai, karui pasibaigus, būdami 15 metų senumo, buvo superkami amerikiečių karių, mokant 200 dolerių.

Kokios kainos yra šiandien? Naujausias ir žemiausias įkainuotas Kodak aparatas yra parduodamas už 29,99 dolerius. Labai populiaru kaina suvilioti negalvojančių pirkeja, lyg tas centas daug reikštų praktiškame gyvenime. Jeigu prieš keletą metų padoresnis aparatas kainavo apie 80 dolerių, tai šiandien elektronikos amžiuje sunku ką nors padoresnio begauti už tuos pinigus.

Daugiausia pageidaujamas yra japonų prekės. Mokant pinigų už geresnį aparatą, įsigyjama ne tik aparatas, bet ir mažas kompiuteris, kuris yra aparato viduje. Net ir žinančiam fotografijos pagrindus yra sunku įsivaizduoti,

kodėl, kaip ir kas vyksta aparato viduje, kai spaudžiamas mygtukas. Tikras technikos sedevras už apie 200 dolerių.

Paskutiniu laiku net Kinija pasiūvė gaminti foto aparatus. Kol kas jų gaminiai yra tik kopijos, bet po antrojo pasaulinio karo ir japonai taip pradėjo. Vokiečių Leica yra labai silpnai atstovaujama dėl jos aukštos kainos.

25 mm formatas yra paplitęs ne tik mėgėjų tarpe. Palyginus maži aparatai, pasižymėję savo lengvumu, ypatingais privalumais, išskirtinai naudojami foto reporterių.

Švedai, pagarsėję su savo Saab automobiliais, pasižymėjo ir foto aparatų gaminiu. Jų Hasselblad buvo išrinktas erdvių skridimų naudojimui. Kaina apie 1500 dolerių. Vokiečiai, naudodamiesi savo prieš kariniu populiarumu, turi naują Rolleiflex sistemą ir kaina prasideda nuo 1900 dolerių. Minėtos sistemos yra specialios paskirties produktai ir dėl savo didumo ir sunkumo nesužavi nei turtingiausių mėgėjų.

Siandien susidomėjimas fotografija yra labai didelis. Fotografavimas daugelį yra pasidaręs įdomiu užsiėmimu, kitiems — pajamų šaltiniu. Individas, turis foto aparatą, mato aplinką kitomis akimis, nes jam yra atsivėrę nauji horizontai.

Edmundas Jakaitis

Kai Japoniją perduodant kalbėjau, kad pasaulio problema tegalima teologiškai išspręsti, daugelis manė, kad aš netekau proto. Dabar aš esu dar labiau tikras dėl to, ką pasakiau anuokart. Pasaulio sunkumų pagrindas yra dvasinės rūšies. Ūkio ir politikos nesantvarka yra tik paviršutiniai ženklai. Visų mūsų sunkumų šaknis yra religinio tikėjimo stoka. Kuo anksčiau mes tai pamatysime, tuo anksčiau susilauksime tvarkos ir taikos.

Gen. McArthur

Rytas Babickas, Clevelando vyrų okteto vadovas, ir V. Ziedonienė prie okteto 25-rių metų sukakties torto. Nuotr. VI. Bacevičiaus

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS—161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.

Pašto išlaidas mazinant, pakvitavimai už gautas prenumeras nesuimami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams 1/2 metų 3 mėn.	
Chicago ir Cook County	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Užsienyje	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Kitur — Amerikoje ...	\$53.00 \$30.00 \$20.00	
Savaitinis (Šeštad. pried.)	\$30.00 \$19.00 —	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00.

• Redakcija straipsnius taisydo savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER T. BRAZIO ofisą perėmė
DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2434 West 71st Street
Tel. HE 4-5849
Val. pirm. ir penkt. 12-5; antr. ir ketv. 12-6:30; šešt. tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

DR. ANT. RUDOKA kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šešt. 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofis. tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
5540 S. Pulaski Road
Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą: Pirm., antr., ketv. ir penkt.

Tel. RE-lance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofis. ir buto: Olympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
KODIKŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofis. tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAI
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. ir penkt. 2-7
Antr. ir ketv. 9-12. Šešt. 10-1

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAZEKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4; 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12. 1-6.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofis. tel. — 737-8818
DR. ALBINA PRUNSKIS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
2659 W. 59 St., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

Dr. Upendra C. Shah
Vidaus ligų specialistas
Dieabeto, tyroido, impotencija ir kitų harmoninių negalavimų Medicar apdrausti pacientai priimami
2454 W. 71 St. Chicago, Tel. 778-5099
Val. pagal susitarimą.
24 val. "answering s." Tel. 242-3846

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p. Šešt. pagal susitarimą.
Ofis. tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽILOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr. ketv. ir penkt. 2-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Pro kiaurą „Naujienu“ stogą

VARVA LIETUTIS

Geras dalykas — konkurencija. Ji yra pagrindas kapitalizmo, atnešio žmoniui neregėtą laipsnį ekonominės gerovės. Konkurencija kiekvienoje dalyvaujantį skatina įtempti jėgas ir duoti maksimumą to, ką gali. Gal tik genijai ir šventieji be jos apsieiti. Visiems kitiems konkurencija — nepamainomas veiklos ir kūrybingumo variklis.

Konkurencija paveiki ne vien tik ekonominėje sferoje. Ji ugdo pažangą taip pat ir sporte, menuose, moksle. Nemaziau reikalinga būtų ji ir laikraščiams — va, tokiems kaip „Draugas“.

Kokį mes, dienraštyje dirbantieji, pajustume energijos ir ūpo pakelimą, jei žinojume, kad „Draugas“ turi konkurentą! Deja, mes to malonumo nepatiriame. Tiesa, čia pat Chicagoje už kelių dešimčių blokų tebeleidžiamos „Naujienu“. Tačiau varžovas iš jų mums prastas. Jorko paskato tobulėti iš tokio varžovo mes nesulaukiame. Žinoma, kad koks mūsų laikraštis bebūtų, jis visvien nebus blogesnis už „Naujienu“. Tą liudija ir mūsų bent penkis kartus didesnis skaitytojų skaičius. Kaip „Naujienu“ besistengtų, o mes nesistengtume, tas santykių visuomet lieka toks pat — mūsų naudai. O tai mūsų pažangai nepadeda. „Naujienu“ greičiau mus smuko žemyn, negu kelia aukštyn.

Išskyrus, žinoma, tik vienu vieninteliu atžvilgiu. Būtent — humoro. Čia mums nebe juokai. Čia tai jau mes iš „Naujienu“ jaučiam rimčiausią spaudimą. Kiekvieną sykį, kai tik pasirodo „Naujienu“, mūsų „Spyglių ir dyglių“ skyriaus redaktorius turi drebėti. Jis žino, kad jis vienintelis ir visų „Draugo“ redakcinio štabo narių turi žūtūti atsilauktyti prieš „Naujienu“ — visą „Naujienu“. Jis žino, kad jo darbo lygis matuojamas tik pagal tai, kiek jis neatsilieka nuo „visų lietuvių laikraščio už tautos laisvę“. O tai neįmanoma sunkus uždavinys. Tuo labiau, kad „Spyglių ir dyglių“ išsėina vos kartą per mėnesį, o „Naujienu“ keturias dienas į savaitę. Ir „Spyglių dyglių“ tik vienas puslapis, o „Naujienu“ — kas kartą net šeši.

Jeigu mūsų skaitytojai mėgtų juokus dar labiau, negu dabar juos mėgsta, — „Draugas“ būtų rimtoji bėda.

Kad įrodytume, jog, šitaip kalbėdami, nekremiam šposų, žvilgtelėkime tik į vieną eilinio „Naujienu“ numerio eilinį puslapį. Kad ir į lapkričio 7 d. pirmąjį, tą, kur sudėtos pasaulinės žinios.

Kaip „Draugo“, taip ir „Naujienu“ pirmam puslapyje yra žinių ilgesnių, su didėlėmis antraštelėmis, ir trumpesnių, kronikinių, be antgalvės. Tokios ypač tinka susidariusioms tarp ilgesnių žinių sporgoms užkaišioti.

Atsivertę minėtos dienos „Naujienu“, matom, kad tų trumpų žinių tų dienų itin gausu. Norėtume ščia visų jų skaitelę išsiaištinoti pacituoti — tam, kad mūsų skaitytojų tarpe sukeltumėm trupučiuką gailėsčių mūsų „Spyglių ir dyglių“ redaktoriui. Jei skaitytojai pajus, prieš ką jis kiekvieną kartą priverstas lenkiuoniauti, tai jie gal jam bus atlaidesni.

Nesupraskite blogai. Mes savo juokų skyrium didžiujamės. Jo sudarytojas, mūsų visų nuomone, savo pareigas eina be priekaištų. Tačiau, kaip sakėme — konkurencija geras dalykas. Štai konku-

rencija, kurios „Spyglių ir dyglių“ redaktorius susilaukia iš „Naujienu“ pasaulinių žinių puslapio (visos žinios surašytos paeiliui, su trumpais mūsų komentarais):

— *Turkų švietimo ministro privalo prižiūrėti, kad kavinėse būtų įsteigiami knygynai.*

O kodėl privalo? ... Ne pasakyta, tair nežinom.

— *Turkų knygų leidėjai labai patenkinti nutarimu įsteigti skaityklas kavinėse. Kas užlies kavos ant knygos, tas turės pirkti naują knygą. Aplaištytų knygų turkai neskaito.*

O gal vienas kuris nors ir skaito? ... Ir ar tik turkai aplaištytų knygų neskaito? O kaip su graikais, armėnais, italais, prancūzais, vokiečiais ir visais kitais? Antra vertus, kas jau taip blogo kartais ir aplaištytą knygą pasiskaityti? Tačiau principas, kad, jei aplaištytą knygą, turi ją nusipirkti, labai gražus ir teisingas.

— *Pietų Afrika pripažino Izraelį ir užmezgė diplomatinius santykius.*

Si žinia neįdomi. Nieko apie apslapintas knygas.

— *Turkų valdžia paskyrė milijoną dolerių įsteigti skaityklų knygynus kavinėse. Žmonės neina į knygynus knygų skaityti. Kavinės turi 66 mėnesius knygynams įsteigti.*

Turkai aiškiai nesiskubina su įstatymų įsigaliojimu. 66 mėnesiai — pilni 5 su puse metų! Per tiek laiko dar gali daug vandens nutekėti... Beje, ir dar vienas turkų valdžios apdairumo ženklas: pinigų paskirta tik skaitytomų knygų knygynams įsteigti. Matyt, neskaitytomų knygų turkai neskaito.

— *Libano ir Izraelio premjerai pradės pasitarimus ketvirtadienį.*

Ir vėl nieko įdomaus.

— *Laikraščių leidėjai reikalauja, kad knygynuose būtų įsteigtos ir laikraščių skaityklos, bet ministeris mano, kad visi turkai privalo laikraščius skaityti namie.*

Pasakysime, kad tas turkų ministeris — iš tiesų tvirtų nusistatymų žmogus. Jis, tiksliai žino, ko jis iš savo tautiečių nori ir ką jie visi privalo daryti. Bet kas, jei koks turkelis ims ir susipažins: knygą skaityti namie, o laikraštį atsineš į kavinę? Ar toks gaus šimtą rykščių per padus?

— *Knygas pradėjus skaityti, samprotauja turkai, ima miegas. Išgėrus kavos, daug lengviau skaityti knygas.*

Aha! dabar jau aišku. Laikraščius lengva skaityti, tad galima tai atlikti ir namie. O knygos, kad būtų tikrai perskaitytos, privalo būti skaitomos tik užsigeriant kava. Gudriai tie turkai samprotauja. Juk ir mūsų dr. Adomavičius neseniai buvo siūles kenciantiems nuo nemigos pasiimti į lovą sunkią knygą tam, kad greičiau užmigytų.

Tik vienas dalykas mums dar neaiškus: argi turkams kavos nebūtų galima išsivirti ir namie?

Linksmų Naujų Metų!

M. Dr.

350 METŲ OBERAMMERGAU SUKAKTIS

Oberammergau nėra šventa krikščionybės vieta, tačiau ją aplanko šimtai tūkstančių krikščionių. Ar tai maldininkai ar smalsuoliai, kurie šią vasarą aplankė mažą Bavarijos kaimą Alpių kalnuose, 90 km. nuo Miuncheno, pamatyti Kristaus kančių ir mirties vadinimo. Keistai atrodo, kad tokią vietą aplanko maldininkai. Tačiau didžioji dalis lankytojų, kurie per keturis mėnesius aplankė Oberammergau vadinimus, buvo maldininkai, atvykę sustiprinti savo tikėjimą, pergyvenanti Kristaus kentėjimus ir mirtį, suvaidintą pagal evangelijų tekstą.

Tas mažas Bavarijos kaimelis pasižymi savo tradiciniu religingumu. Šios tradicijos pradžią sukėlė baisios nelaimės ir mirties baimė, kai per trisdešimtmečio karą Vokietijoje siautė baisi juodojo maro epidemija, pareikalavusi ne mažiau aukų, kaip ir pats ilgametis karas.

1633 metais tas baisusis maras pasiekė ir Oberammergau. Kaimo gyventojai meldė Dievui ir davė pažadą, kad, jei kaimas liks maro nesunaikintas, už padėką kas dešimtmetį jie ruoš Dievui garbei Kristaus kentėjimo ir mirties vaidinimo scenoje. Mažasis Alpių kaimas pergyveno maro epidemiją mažai paliestas.

Renesanso ir reformacijos laikais Kristaus kentėjimo ir mirties vaidinimai Bavarijos

kaimuose buvo dažnai ruošiami. 1634 metais Oberammergau įvyko pirmas Kristaus kentėjimo vaidinimas. Nuo 1680 metų tie vaidinimai buvo vykdomi kas pilną dešimtmetį. Nuo 18-ojo šimtmečio vidurio Oberammergau vaidinimus pradėjo lankyti aplinkinių kaimų bei miestelių gyventojai, o taip pat apie tuos vaidinimus pradėjo rašyti laikraščiai. 1800 m. vaidinimai jau davė kaimui pirmas pajamas. 1850 m. apie Kristaus kentėjimo vaidinimus jau pradėjo rašyti ir užsienio spauda, pripažindama tai svarbiausiu vaidinimu Europoje.

Oberammergau yra vienintelė vieta pasaulyje, kur reguliariai per 350 metų vyksta Kristaus kentėjimo vaidinimai. Seniausios tų vaidinimų tekstas yra iš 1662 metų, kurį laikas nuo laiko papildė tekstais iš visų keturių evangelijų. Dabar naudojamas 1860 metų tekstas, kurį paruošė to kaimo dvasiškis.

1800 metų vaidinimams buvo sukomponuota muzika orkestrui ir chorui. Ji paskutinį kartą buvo perkomponuota 1950 m.

Iki 1820 metų pasija vyko kaimo kapinėse, bet po to iki šių dienų aikštėje už kaimo. Nuo 1930 m. vaidinimų teatras gauna savo dabartinę išvaizdą su erdvia scena, patalpomis artistams ir uždara žiūrovų sale su 5000 sėdėjimo vietų. Kaimo taryba ir vaidinimų komitetas yra

priešingi prieš kiekvieną vaidinimų pakeitimą ar papildymą. Kaimo žmonės kentėjimo vaidinimai yra tikėjimo sustiprinimas ir niekas neturi būti pakeista.

Septynis mėnesius prieš vaidinimų pradžią vaidinimų komitetas neparenka, bet burtais paskirsto svarbiausias roles ir pradeda repeticijas. Vyrų rolių aktoriai pradeda auginti ilgus plaukus ir barzdas. Nepakeistas per šimtmečius nutarimas, kad visi vaidinimų dalyviai turi būti Oberammergau kaimo gyventojai. Informacijos biuras nurodo, kad svarbesniųjų vyrų rolių artistai yra medžio drožinėtojai, lentpiūvių ir miško darbininkai, prekybininkai ir žemdirbiai. Iš kaimo 4600 gyventojų prie vaidinimų dalyvauja 60 svarbesniųjų ar mažesniųjų rolių vaidintojai ir 700 statistų žmonių masių sudarymai.

1800 metais Kristaus kentėjimų vaidinimai buvo suvaidinti keturis kartus, bet po šimto metų, 1900 metais, suruosta 46 vaidinimai ir gauta 1,100,000 markių pajamų. 1980 metais buvo suvaidinta 90 vaidinimų, kurių žiūrėjo daugiau kaip pusė milijono žmonių. Už jėimo bilietus gauta 15 milijonų markių. Be to, už viešbučius, suvenyrus gauta 23 milijonai markių. Taigi kaimas per keturis mėnesius gavo pajamų 39 milijonus markių.

Šimet (1984) per keturis

mėnesius — nuo gegužės 26 dienos iki rugsėjo 30 dienos — i Oberammergau suvažiuoja trys ketvirtadaliai milijono žiūrovų.

„Su vienu specialiu maldininku traukiniu su 800 keleiviais liepos mėnesio saulėtą rytą važiuoju Alpių link“, „Latvijos“ laikraštyje X-29 d. ir XI-5 d. rašo Oberammergau vaidinimų lankytojas Karlis Petersons.

„Traukinys, riedėdamas i kalnus, vingiuoja pro kaimus ir žaliuojančius pievų slėnius. Pro atdarą langą vietomis vagoną įdvelkia šviežias šieno aromatas. Tolumoje virš eglės išsikiša ir viena kita kalno viršūnė, papuošta sniego dėmėmis, dėl ko tenka padėkoti vėsioms ir lietingoms vasaros savaitėms. Kur masyvūs kalnagubiai suartėja vienas su kitu, pasibaigė ir geležinkelio bėgių kelias. Čia prie Ammeros upokšnio krantų įsispraudęs ir mažas kaimas, kur iš įvairių šalių ir tautų susispačia žmonės, kuriems Kristaus kentėjimo vaidinimai nėra joks išsiblaškymas, bet tikras religinis pergyvenimas.“

Dešimt minučių jėimo nuo stoties, medžių apsuptas, išskyla masyvus Kristaus kentėjimų teatro stogas. Iš anksto rezervuoti bilietai i teatrą buvo įteikti keleiviams traukinyje, kad prie jėimo i teatrą neberikėtų grįstis. I erdvią „salę“ plūdo žmonių masės. Kai visos 5000 vietos buvo užimtos, lygiai devintą valandą ryto, sutrimitavo trimtas skelbdamas vaidinimo pradžią.

Iš žiūrovų salės virš scenos matomas žalias kalno slaitas su šieno daržinėlėmis, o dangaus mėlynėje tykia plaukioja balti debesėliai. Per vaidinimą kiekvieno veiksmo pradžioje plačiosios scenos abiejose pusėse ilguose baltai mėlynuose rūbuose sustoja per visą sceną choristai. Jų 50. Kiekvienas veiksma pradėdamas prologu ar ilgesniu choro ir solistų dainavimu, orkestrui lydint. Choro dainavimo metu scenos centre, uždangai atsidarius, rodomi gyvi nejudomi paveikslai sukurti statistų atitinkamuose rūbuose. Jie susigrupavę stovi nejudėdami tam tikrose pozose, kol choras dainuoja, kol uždanga užsidaro.

Visų tų gyvųjų paveikslų nejudomi vaizdai rodo Senojo Testamento įvykius: Abelio ir Kaino tragediją, Mozės ir pažadėtąją šalį liaudies atvedimą, Juozapo pardavimą, Adomo sunkų darbą dėl kasdieninės duonos, Abraomo pasiruošimą paaukoti Izaoką

ir kita. Choras ir solistai gieda religines giesmes apie Jėzaus kentėjimus ir tikinčiųjų pergyvenimus. Vaidinimui naudojami tekstai tik iš Naujojo Testamento.

Pirmosios dalies arba priešpiečio vaidinimas, kuris tęsiasi dvi su puse valandos, pradėdamas Jėzaus įėjimu i Jeruzalę, kur entuziazmo pagautas žmonių minios ji sutinka su palmių šakomis rankose ir baigiasi, kai ji Getzemenio sode areštuoja romiečių kariai.

Teatras su išlenktu stogu yra statytas su tokiu apsvaistymu, kad prieš pietus saulė spindėtų iš vienos pusės, bet po pietų iš priešingos pusės. Jėzaus mokiniai ir žydų tauta apgreta plonais rūbais ant saulės apšviestos scenos gali jausti neblogai, bet vyriausieji dvasiškiai ir žydų tarybos artistai, kurie apsirengę storais puošniais rūbais, per vaidinimą ant scenos turi prakaituoti, nes tą dieną gyvsidabris termometre buvo pakilęs iki 30 laips. C.

Per vaidinimą didžioje „salėje“ tyla ir žiūrovai paskutinėse eilėse gali viską girdėti. Kadangi visi vaidintojai yra to kaimo gyventojai, tad ir niekas iš jų nėra profesionalus artistas. Tačiau svarbesniųjų rolių vaidintojai gerai atvaizduoja Biblijos asmenybes.

Jėzaus rolę vaidina artistas su tamsiais plaukais ir didžia barzda. Jis yra iš profesijos metalininkas ir savo rolę vaidina giliai ją pergyvendamas. Judo rolę vaidina stogadribis mestriškai savyje pergyvendamas vidinę kovą prieš ir po Jėzaus išdavimo. Petras yra medžio drožinių kūrėjas, bet kartu su Jonu jie nesugebėjo duoti žiūrovams pergyventų rolių.

Visi svarbesniųjų rolių artistai turi savo antrininkus, kurie dažnai pakeičia vaidintojus, nes per savaitę įvyksta penki vaidinimai. Antradieniais ir ketvirtadieniais vaidinimų nėra.

Labai įspūdingas yra šventosios vakariinės vaidas, kur Jėzus plauna savo mokiniams kojas, po to pašvenčia duoną ir, apeidamas aplink stalą, paduoda kiekvienam mokiniui. Paduodamas duoną Judui, Jėzus nurodo mokiniams, kad Judas jį išduos. Gavęs duonos, Judas pasišalina. Per šventą vakarienę už scenos tyliai gieda choras.

(Nukelta i 4 psl.)

Savimeilė tai oro pripūstas balionas, kurį pradūrus tuojau audros pradeda veržtis. Fr. Voltaire

Lietuvių Operos choras atlieka programą Vlioko seimo vakarienes metu. Diriguoja muz. A. Kaminskas. Nuotr. J. Tamulaitis

PĖDSAKAI LIŪNE

Romanas

P. MELNIKAS

19

— O jei neparduoda?

— Pakišk revolverį panosėn! Jis turi būti sulaikytas!

Balys paliko automatą, nulėkė šlaitu prie plento, sustabdė vežimą ir ten kažką su ūkininku šnekojo.

Atrodė, kad viskas bus tvarkoj. Ždanys vėl atsisuko i turgaus aikštę. Viešpatie! Kaskaus vyrai jau lekė susilenkę i milicijos būstinę. Pirmieji dingio milicijos namo stogo uždengtį, jau bėlėsi i duris! Lemiamąs momentas atėjo ir Elnio vyrai tuojau pakils.

Staiga driokstelėjo keli sūviai ir suardė tylą. Miskas atkartojė baisy aidą ir Ždanys pamatė, kaip du paskutiniai Kaskaus vyrai tekstelėjo i balą turgaus aikštėje ir nesikėlė.

Velniai!

Kas šovė? Milicija pro langą? O gal iš sunkmvežimio? Ar iš namų prie turgavietės?

Atrodė, kad ne.

Ždanys žiūrėnais apmetė visą bažnykaimį, bet negalėjo nuspręsti apšaudymo šaltinio. Kas tai padarė? Jis galvojo apie likusius Kaskaus vyrus: negi jie jau įsibrovė i nuovadą ir suėmė milicininkus? O gal susirietė už nuovados kampo prie namų ir dairoši, kas i juos šovė?

Ždanys paragino:

— Jeronimai, skubėk iki molėto kelio! Paziūrėk kur slepiasi Kaskaus vyrai ir grįžk.

Jeronimas, vilkdamas savo automatą žole, nusirito nuo kalvelės i daržus. Iš čia jis buvo gerai matomas. Jo nugarą tai išnirdavo tarp krūmokšnių, tai dingdavo tarp vaismedžių. Kartais jį užstodavo užpakalinės sodų tvoros, bet kas nors iš miestėlenų galėjo jį pastebėti pro namų užpakalinius langus. Iš milicijos nuovados jo dar negalėjo matyti.

Štai Jeronimas jau atsidaro prie molėto kelio. Jis turbūt pamatė, kas dedasi prieš nuovadą, bet kodėl negrįžta atgal? Jis prigulė už kupsto prie pat kelio, paguldė savo automatą, nukreipė jį i turgaus aikštę, mokyklą ir pradėjo tratinėti.

Jeronimas išpleskino visus mokyklos langus. Kas jam pasidarė? Stiklai žvangėjo, trupėdami kritę i mokyklos vidų ir i kiemą. I mokyklą pradėjo šaudyti ir likę gyvi Kaskaus vyrai. Mokykloje gal slėpėsi kokie žandarai? Iš jos pro atvertą langą ir buvo paleisti sūviai, pakloję du Kaskaus vyrus.

Pas Jeronimą Ždanys norėjo pasiūsti dar vieną vyrą. Bet padėtis buvo keblė — tik keli vyrai jam belikė. Balys buvo kaip pririnktas: įšokęs i plento griovį su ūkininku, jis gulėjo prie sustabdyto vežimo. Ūkininkas ten kartu su juo turbūt drebo iš baimės nuo pragariškų Jeronimo ir Kaskaus vyrų automatų kalenimo.

Jų nuolatinis šaudymas, atrodė, laikinai nutildė tuos, kurie mokykloje tupėjo. Bet staiga, visai netikėtai, iš bažnyčios varpinės pro turgaus aikštę pradėjo dundėti kulksavaidis. Tiesiog i nuovadą! Tarp namų ten slapstėsi Kaskaus vyrai ir po kurio laiko jie nustojo šaudyti i mokyklą. Ar tik ne iki paskutinio vyro iššudyta?

Viešpatie, padėk... Puolimas iš rytų puses buvo sunaikintas, su pasibaisėjimu pagalvojo Ždanys.

Nuo molėto kelio, tai turbūt geriau matydamas, Jeronimas pasitraukė i susirietęs vidk savo automatą daržais ir sodais atgal i kalvą. Kažin ar jis iš varpinės yra matomas ar kulksavaidžio nenukreipė i šią kalvą?

Jeronimas pagalvau atsiduro ir uždusęs krito šalia. Ždanys paplojo jam per petį ir žiūrėjo, ką veikia Elnio vyrai. Tie nuo kulksavaidžio buvo uždengti namais. Vienas po kito jie artėjo prie daboklės ir atrodė, kad bent jų puolimas pasiseks, nes iš nuovados iki šiol nesigirdėjo nė vieno šūvio. Negi Kaskaus vyrai miliciją paklojo? O gal slapstosi kaip zuikiai rūsyje ar palėpėje?

Keli Elnio vyrai išlaužė jau i nuovadą. Kiti daužė akmenimis daboklės spygas. Stiprus dūžiai girdėjosi net čia, kalvelėje. Ždanys džiaugėsi, kad vėl klijosi gerai ir pakėlė žiūronus i varpinės kulksavaidį. Kulksavaidžio ten jau nebuvo. Jis stovėjo išridentais ant plento vidurio ir nukreiptas i vakarus.

Viešpatie, blogai...

Elnio vyrai ir kaliniai, bėgdami i šią kalvą, plento neperžengs — juos laizys kulksavaidžio ugnis. Perbėgęs žiūronu visą bažnykaimį, Ždanys sustojo prie mokyklos. Čia, pamatęs judėjimą, vos nepašoko ir suriko:

— Atsargiai! Mokykla!

Prakeikta mokykla... Elnias, deja, jo negirdėjo. Jo vyrams nematant, vis dar užsiėmusiems daboklės spyga, pro mokyklos rytų ir vakarų šonines duris ritosi dešimtys molicininkų ir stribų. Jie ten buvo užsidarę...

(Bus daugiau)

KALĖJIMO KAPELIONAS

Kalėjimo kapelionas yra kunigas, kuris rūpinasi kalėjime esančių nusikaltėlių dvasiniais reikalais. Buvo maloni proga išgirsti buvusio tokiu kapeliono kun. Viktoro žodžius, kai jis pravėdė Toronto lietuvių katalikų vyrų rekolekcijas netoli Toronto esančiame vyrų vienuolyne. Čia turėjome pastogę, maistą ir vertingus kun. Viktoro žodžius konferencijose, pamoklose ir specialiuose pasikalbėjimuose.

Jis daug pasakė ir apie esančius nusidėjėlius kalėjime. Kalėjime sėdi nusidėjėliai, kurie nusikalto prieš valstybinius nuostatus, o tuo pačiu ir prieš Dievo įsakymus. Jų dauguma buvo užkietėję bedieviai. Nusikalsta ir praktikuojantys katalikai, nes visai nekaltas žmogus pasaulyje nėra, žiūrint religinėmis akimis. Kalėjime yra ir katalikų, bet daugiausia tokie, kurie jau nebepraktikuoja religijos ir kurie yra tapę aršiais bedieviais. Gerų

J. VAIČELIŪNAS

katalikų kalėjime gal ir nėra. Komunistų valdomuose kraštuose kalėjimuose yra daug ir gerų katalikų, kuriuos komunistai vadina politiniais kalininiais. Komunistams religija yra tuo pačiu ir politika. Toks pas komunistus supratimas.

Kanados kalėjimuose politinių kalinių nėra, nes Kanadoje yra religinė laisvė, žodžio laisvė ir visos kitos laisvės, kurios yra reikalingos normaliems žmonėms. Kanadoje kalėjimus patenka žmonės, kurie nemoka naudotis esamomis laisvėmis, kurie turi daug blogos valios. Tos blogos valios žmonės įgauna dažniausia jaunystėje. Kanadoje viena blogybė, kad čia nėra jaunimo auklėjimo viešose mokyklose, o tik mokyklos. Katalikų vedamos mokyklose yra ir jaunimo auklėjimas, bet tos mokyklos Kanados jaunimo auklėjime susidariusių blogybių atsverti

negali. Jaunimo auklėjimas pirmoje vietoje priklauso tėvams. Bet ką gali duoti vaikų auklėjimui tėvai, kurie patys neturėjo tinkamo auklėjimo, kurie patys išaugo hipių eilėse. Jaunimą dar auklėja Bažnyčia ir geros organizacijos, bet jų auklėjimas yra tik antraeilis.

Mūsų rekolekcijų vadovas kun. Viktoras davė pavyzdžių ir iš kalėjimo gyvenimo. Jis sakė, kad pradžioje, kai jis pradėjo eiti kalėjimo kapeliono pareigas, negalėjo sudaryti su kalininiais jokio dvasinio ryšio. Buvo neįmanoma kapeliono veikla kalėjime, kur 80% kalinių buvo užkietėję bedieviai. Juk, kaip jau buvo pasakyta, bedieviai daugiausia ir patenka į kalėjimą. Jiems negalioja nei Dievo įsakymai, nei Bažnyčios ar valstybės nuostatai. Mano dvasinis ryšys su kalininiais atsirado tik po kokių 6 mėnesių mano tarnybos kalėjime. Ir kaip? Kai dar dirbau parapijoje vikaru, kartą sapnavau Dievo Motiną. Ji man pasakė kasdien kalbėti rožančių ir aš išėjau laimėtoju. Kai aš nubudau, iš mano akių dar veržėsi ašaros.

Kalėjimo kapelionai savo pareigose ilgai nepabūna. Daugiausia 5 metus. O kai kurie kapelionai ir tiek neišbūna. Aš gi tose pareigose išbuvau 12 metų. Tiesa, į tas pareigasėjau nenoriai, nes žinojau, kad kalėjimo kapelionui ne pyragai. Bet vyksu po kvietimo negalėjau atsakyti, nes, kai studijavau universitete, gavau iš vyskupo ekonominę paramą. Ir dabar, kai 6 mėnesius man taip nesisekė su kalininiais užmegzti dvasinio ryšio, labai nusiminiau. Kartą savo kambaryje suklupau prieš kryžių ir su ašaromis akyse prašiau Dievo pagalbos savo pareigose. Ir

prisiminiau sapne Dievo Motinos pasakytus žodžius, kad aš išėjau laimėtoju, jei kasdien kalbėsiu rožančių. Dabar, atlaikęs šv. Mišias, kasdien klaupdavau sukalbėti rožančių. Mano reikalai pareigose labai pagerėjo. Jei anksčiau visi kaliniai mane ignoravo, į pamaldas koplyčioje ateidavo vienas kitas, tai dabar pamaldų dalyvių skaičius pradėjo didėti. Paskutiniu metu jie nebetildavo koplyčioje. Daug kalinių panoro pamatyti mane asmeniškai ir pasikalbėti.

Mūsų rekolekcijų vadovas ir per specialių pasikalbėjimų posėdį, kuris užtruko 2,5 valandos, mums davė įdomių faktų apie kalėjimo gyvenimą. Buvo daug kalinių, kurie su manim pasikalbėdavo mano kambaryje, o pasikalbėjimo pabaigoje net paprašydavo, kad galėtų atlikti išpažintį. Per tas išpažintis išgirdavau daug dalykų, kurių kaliniai nepasakydavo teisme. Kalėjimo kapelionas yra apsaugotas įstatymu, kad jam nereikia būti liudininku teisme, kad kartais ir dėl geros valios nebūtų atidengta išpažinties paslaptis. Tų paslaptį iš kapeliono norėdavo išgauti ne tik advokatai, bet ir kalėjimo administracija. Bet išpažinties paslaptis ir pasilikdavo paslapyje. Net kai kurie administracijos pareigūnai pasakydavo, kad kapelionas per daug susidraugavęs su kalininiais. Juk kapelionas kalėjime ir yra kalinių dvasiniam reikalams, o ne kalėjimo administracijai.

Rekolekcijų vadovas pasakė, kad kalėjime buvo kalinys, kuris laisvėje turėjo aukštąsias pareigas, gaudamas algos per 100,000 dolerių į metus. Jam religiniai reikalai nerūpėjo, o tik žiūrėjo, kaip sudaryti didesnes įplaukas. Su tomis savo pažįtomis jis ir pateko į kalėjimą. Kalėjime jis pradėjo keistis, pradėjo praktikuoti religiją, kurią anksčiau buvo pamiršęs. Jis iš kalėjimo išėjo ir vėl gavo neblogas pareigas. Dabar jis buvusiam savo kapelionui kalėjime sako: „Kapelione, anksčiau aš prieš savo didelės algos vis norėdavau gauti daugiau pinigų. Dabar gaunu mažesnę algą ir man jos užtenka ir dalį jos išdalinu kitiems, labdarai“. Tai kalėjimas žmogų dažnai grąžina prie Dievo, prie žmoniškumo. Suprantama, ir kalėjimas ne visus kalinius pataiso.

Kalėjime yra trijų rūšių kaliniai: lengvai nubausti, sunkiai nubausti ir sunkiai nubausti. Pirmieji gyvena didelėse patalpose po 12 kalinių, nes tiek teįmanoma

JAV LE Kultūros tarybos sukvietas pasitarimas Jaunimo centre. Iš kairės: Bronius

Kviklys, Ant. Poskočimas, Stasys Baras, dr. R. Misiūnas ir dr. T. Remeikis. Nuotr. J. Tamulaičio

pastatyti lovų. Sunkiau nubaustieji gyvena po 2-3 celėje, o sunkiai nubausti laikomi po vieną celėje. Kalėjime maistas neblogas. Ir aš jo valgiau. Lengvai nubaustieji valgo bendroje valgykloje, o sunkiai nubaustieji maistą gauna savo celėse. Bet kaliniai kartais lengvai užsiguldavo: tai atšalęs maistas ar jis netinkamas. Kartais dėl to sukeldavo maištus, sudaužydavo baldus. Bet už tai kalėjimo administracija jų nenubausdavo. Ji laiko tokią politiką geresnę, negu už kalėjimo ribų praskambėtų garsas apie kalinių baidimus. Tik komunistų valdomuose kraštuose kalininiai yra labai blogos gyvenimo sąlygos: labai blogas maistas, patalpose sugrūstas masės kalinių, kad jiems nėra vietos atsigulti ir ant grindų, nekalbant apie labai blogą orą.

Kun. Viktoras pasakojo, kad kalėjime, kur jis darbuosis, buvo įvairaus amžiaus kalinių: jauniausias kalinys – 16 metų ir vyriausias 92 metų amžiaus. Jaunuolis į kalėjimą pateko dėl blogos draugystės. Jis kalėjimo bausmę labai pergyveno, šaukėsi net savo motinos. Jam buvo sudarytos sąlygos, kad jis iš kalėjimo greitai išeitų. Išeidamas pasakė, kad jis į kalėjimą niekadoms nebeįeis, nes vengs blogų draugų. Jo pasakymas gražina prie Dievo, prie žmoniškumo. Suprantama, ir kalėjimas ne visus kalinius pataiso.

Svečias iš Chicago rašyt. Česlovas Grincevičius duoda autografa ant savo knygos Algijai Raulinaičiui, vakaro vedėjui.

Nuotr. L. Kanto

jime buvo jaunuolis, kurio abu tėvai buvo daktarai, kurie dirbo didelėje ligoninėje. Nenuostabu, kad yra turtingų žmonių, kurie savo vaikus vasaros metu siunčia į fabriką padirbėti, kad geriau pažintų gyvenimą.

Kun. Viktoras pasakė, kad jo buvusiam kalėjime kaliniai pasikeitė į gerą pusę gal apie 80%, nors liko ir užkietėjusių bedievių, ypač iš sunkių nusikaltėlių. Vienas sunkiai nusikaltęs kalinys, kuris nenorėjo turėti jokių reikalų nei su kalėjimo administracija, nei su kapelionu, bet jis kasdien matydavo praeinančių kalėjimo kapelioną. Vieną dieną atsitiko, kad kapelionas nustatytą laiką nepaėjo. Tas kalinys su didžiausiu triukšmu pašaukė seržantą ir paklausė, kodėl šiandien nepaėjo kapelionas.

Kai kun. Viktoras pasitraukė iš kalėjimo kapeliono pareigų, jo kaliniai jam įteikė nuostabią dovaną – labai didelį rožančių, padarytą pačių kalinių. Rožančius sveria gal daugiau kaip pusę kilogramo. Jo karoliukai, kurie yra laukinių obuoliukų dydžio, padaryti iš plastikos. Kryželis padarytas iš tamsios audeklinės medžiagos, kurio vienoje pusėje pritvirtintas varinės skardos kryželis. Tarp rožančiaus ir kryželio dalies, tame sujungime rėmeliai su kun. Viktoro paveikslu. Taip pat kun. Viktoras turėjo keletą religinio turinio paveikslų, kuriuos nupiešė to kalėjimo kaliniai. Kai vienas to pasikalbėjimo dalyvis paklausė, ar tie kaliniai išsilaukys tokioje religinėje aukštumoje prie naujo kapeliono, kun. Viktoras atsakė, kad gal ir išsilaukys, nes tas pareigas perėmė jaunas kunigas, kuris dar klieriku būdamas daug padėjo tame darbe. Tame darbe padėjo ir kai kurie pasauliečiai, vienas kitas kunigas, vienuoliai, vienuolės.

Per tas rekolekcijas kun. Viktoras vienoje savo konferencijoje pasakė, kad dabar pasaulis suskiles į dvi dalis. Vienoje pusėje Kristaus vėliava, o kitoje pusėje Antikristo vėliava. Kristus sako – mylėkite vienas kitą, o Antikristo seka į šaukia „Visų šalių proletarai vienykitės“. Antikristo šalininkų šauksme yra dirbtinės propagandos. Jie turėtų sakyti „Visų šalių bedieviai vienykitės“. Tai būtų teisingiau. Vartoti žodžius „proletariatas“ ar „liaudis“ yra netikslu, nes liaudis yra komunistų vergai, kurie ne tik labai vargsta, bet jie yra aptverti ir geležine uždanga, ko nebuvo net senovės barbariškose imperijose.

Laisvajame pasaulyje žmonių religingumas menkėja, o už geležinės uždangos stiprėja. Tą matome mes, tą mato ir Antikristo atstovai. Antikristo atstovai viską remia mokslu, atmesdami Dievą, religiją. Juk ir blogieji

angelai norėjo remtis savo mokslu, žinojimu ir tuo būdu susilyginti su Dievu. Kas iš jų pasidarė – velniai. Dabar Antikristo atstovai nori imituoti tuos blogus angelus, kurie virto velniais.

Vienas pokalbio dalyvis pasakė, kad šiais laikais Antikristo atstovą kartais sunku atskirti nuo gerų žmonių. Vienas fabrikantas savo darbininkams pakeldavo atlyginimą be jokio prašymo ar reikalavimo. Jis duodavo daug aukų labdaros reikalingams. Jis gaudavo daug padėkos laišku net iš religinių institucijų. Tie laiški būdavo išskabinami viešai, kad juos galėtų perskaityti ir darbininkai. Kartą su juo per Kalėdas teko pasikalbėti apie Kristų. Jam pasakiau, kad Kristus kentėjo ir mirė ant kryžiaus už žmoniją, kad jis prisikėlė iš mirusių ir įžengė į dangų. Jis man pasakė, kad aš nekaltai tokių niekų. Kristus buvo labdaringas žmogus. Jis mirė ir supuvo. Tik po to pasikalbėjimo ir aš supratau, kas jis yra. Anksčiau galvojau, kad jis yra religingas ir labdaringas žmogus. Dabar į jį žiūriu kaip į slapta Antikristo sekėją. Bet daug žmonių to nepastebi, nes jis yra geras, labdaringas žmogus.

Sios rekolekcijos mums davė ne tik religinį susikauptimą, bet ir platesnį gyvenimo pažinimą, ypač apie kalėjimus.

ŠALIA KELIO KARČIAMA...

Būdingi Lietuvos kaimų ir miestelių pastatai iki XIX a. antrosios pusės buvo užeigos namai – karčiamos. Jas statydavo prie didesnių kelių, sankryžų, bažnyčių, gausenėse žmonių susibūrimo vietose. Turėjo jos keleriojų paskirtį. Tai būdavo valgyklos, viesbučiai, siekusių vietos, patalpos vežimams ir arkliams laikyti. Karčiamas statydavo iš įvairių medžiagų: akmenų, plytų, molio arba rąstų.

Užeigos namai Lietuvoje pagal architektūrinės formas, pastatų konfigūraciją, planinę struktūrą skirstomi į keturis tipus: vieno staciakampio korpuso, dviejų staciakampių pastatų, sujungtų kampais, kryžminio plano ir sudėtingo plano namus. Dažniausiai pasitaikydavo staciakampio korpuso. Tokie užeigos namai turėjo įvairiai sugrupuotas ūkines ir gyvenamąsias patalpas: užkandinę (karčiamą), viesbučio kambarį, gyvenamąsias patalpas, krautuvę (ne visuomet), tvartą, ratinę. Patalpoms nuo užeigos savininko socialinės padėties priklausė poreikių, patalpų kaimo ir jų paskirtis būdavo įvairi.

Juozas Kuckailis

350 metų

(Atkelta iš 3 psl.)

Labai įspūdingas yra žydų vyresniųjų dvasininkų ir tarybos narių posėdis. Į tą posėdį atveda Judą ir jam išmoka 30 sidabrinių – atlyginimą už savo mokytojo išdavimą. Per posėdį žydų vyriausioji taryba nutaria, kad Jėzus turi mirti. Vaidinimo pirmosios dalies pabaigos vaizdas – Jėzus su mokiniiais Getzemenio sode ir jo suėmimas. Uždangai nusileidus daugis žiūrovų šluosto ašaras.

Po to seka trijų valandų pertrauka. Žiūrovai išsivaikštinėja po kaimelį, kas į valgyklą, kas į gražią baroko stiliaus bažnyčią, kas į muziejų, kur apžiūri per kelis šimtmečius išdrožtus medžio kūrinius. Suvenyrų parduotuvėse spūstis, nes kiekvienas nori parsivežti atminčiai iš Oberammergau vaidinimų kokių suvenyrų. Medžio kūrinių Oberammergau yra išgarsėjęs jau seniai. Jie dabar per vaidinimą yra brangūs ir ne kiekvienas gali ką įsigyti.

Žymusis kaimo drožinėtojas R. Lange sako, kad jis per vienerius metus sunaudoja 150 kubinių metrų medienos krucifiksų, Jėzaus, Madonos ir kitų Biblijos personazų atvaizdavimui.

Iš 1870 metų kaimo muziejuje yra išlikusi lankytojų knyga. Ten randami parašai asmenų iš kultūrinio pasaulio, iš šalių vadovų, politikų ir žymių mokslininkų. Popiežiai Leoans XIII, Pijus X ir XI yra aplanę Kristaus kentėjimo vaidinimus, kai jie buvo dar apaštališki nuncijai.

Pusę trijų po pietų trimitas skelbia popiežio vaidinimo pradžią. Vaidinimas užtrunka tris valandas. Jis prasideda vaizdu, kur Jėzus nugabena-

mas prie Ano ir baigiasi Jėzaus prisikėlimu.

Idomus yra vaizdas, kur Jėzus du syk atvedamas pas Pilotą, kuris neranda jo nusizengimo, dėl kurio Jėzui reikėtų priteisti mirties bausmę. Čia visai įspūdingai veikia vyriausioji taryba Kaifu ir Anui pakaitomis kaltinant. Jie nepaliaujamai tešia Jėzaus apkaltinimą ir apmelavimą įtikinti romiečius, kad jis yra nusizengęs tautai, nes sukiles prieš Dievo įstatymus, ir todėl turi būti nubaustas mirti.

Tai yra didžiausi per visą vaidinimą žmonių masių vaizdai, kur žydų dvasiškų sukurstyta minia šaukdama reikalauja iš Piloto Jėzaus mirties. Pilotas, atrodo, nesupranta situacijos. Kad parodytų savo nekaltybę dėl mirties sprendimo, plauna rankas, bet pasiduo daminis neteisingam reikalavimui. Po to nervingos minios vaizdo choras, apsiėmęs juodais ir baltais drabužiais, orkestrui pritariant, pradeda giedoti giesmę apie kentėjimus, neteisę ir pražūtį. Eina paskutinis vaizdas, kur žmonių minia seka Jėzaus kančių kelią, kur Jėzus, nešdamas sunkų kryžių, kelis kartus kelyje pargriūva. Įvykiai artėja prie Kristaus ant kryžiaus kalimo. Jėzus taria paskutinius žodžius ir perduoda save į Dievo rankas. Kai liaudis scenoje neskubomis pasišalina nuo bausmės vietos, parodomas Kristaus nuėmimas nuo kryžiaus ir pasirošimas jį palaidoti.

Paskutiniame vaizde matyti moterys, kurios skuba prie kapo ir jos randa iš mirties prisikėlusį Kristų. Jis sako joms, kad jos eity pas jo mokinius ir praneštų, ką jos regėjusios. Choristai, apsiėmę šviesiais rūbais, susto-

ja greta per visą sceną, taip pat kaip vaidinimo pradžioje ir orkestrui lydint, gieda prisikėlimo oratoriją. Tada atsirado scenos centre uždangai ir rodomas paskutinis nejudomas vaizdas, kur Jėzus dieviškosios garbės apsuptas ir aplink jį angelai. Vaidinimas užbaigiamas dinamiškai garsiu giedojimu: „Aleliuja, garbė per amžių amžius!“

Jei daugeliui vykstant į Oberammergau ir nebuvo ilgesio sustiprinti savo tikėjimą, tad po penkių valandų Kristaus kentėjimo vaidinimų žiūrėjimo, niekas negali likti šaltaširdiškai tikėjimui, kurį skelbė mūsų Išganytojas. Pasijos vaidinimai verčia giliau suprasti Jėzaus kentėjimų kelią, kurį ne visuomet galima pasiekti skaitant Evangeliją.

Kaimo dvasininkas Forstmeier pasijos vaidinimų vadove rašo tokį linkėjimą: „Tegu ir dabar daugeliui pasijos vaidinimų vieta būtų ta, kur jie randa savo Dievą. Tegu Jėzaus kentėjimo ir mirties vaidinimas duoda tikrą religinį pergyvenimą!“

Šimtai tūkstančių, kurie šią vasarą aplankė šį mažą Bavarijos Alpių kaimą, yra maldininkai. Tiems, kuriems šimet nepasisekė gauti jėimo bilietą į Oberammergau pasiją, nes bilietai jau prieš laiką išperkami, iki ateinančių kančios vaidinimų nereikės laukti dešimt metų, nes jie bus 1990 metais.

Paprastai kančios vaidinimai įvyksta kas dešimt metų, bet šimet šis nusistatymas buvo pakeistas todėl, kad Oberammergau gyventojai norėjo pagerbti savo vaidinimų 360 metų sukaktį. Šių metų vaidinimai yra trisdešimt aštuntieji kaimo istorijoje.

— T.

LIETUVIAI FLORIDOJ

Daytona Beach, Fla.

PRIEŠKALĖDINIS POBŪVIS

Daytona Beach ir apylinkių Amerikos lietuvių klubo valdyba gruodžio 9 d. Prince of Peace Ormand Beach katalikų parapijos salėje su-ruošė nuotaikingą prieškalėdinį pobūvį.

Ta proga 2 val. po pietų šios parapijos bažnyčioje kun. dr. Kazimieras Ruibys atnašavo šv. Mišias šios kolonijos lietuvių intencija ir pasakė Kalėdų prasmę ryškinanti pamokslą. Šv. Mišių skaitymus atliko Kazimieras Barūnas. Dvasinio susikau-pimo nuotaikas ir pamaldų iškilmingumą praturtino solistė Juozė Krikštolaitytė-Daugelienė, solo ir meno mėgėjų grupė, vadovaujama muz. Antano Skridulio, giedo-dami gražių lietuviškų gies-mių.

Tuojuo po pamaldų salėje prasidėjo prieškalėdinis pobūvis. Klubo pirmininkė režisierė akt. Dalila Mackialienė pasveikino su šventiniais linkėjimais visus šios koloni-jos lietuvius, pasidžiaug-dama, kad šie metai šiai kolonijai buvę laimingi, niekas neiškeliojo amžiny-bėn, džiaugėsi kolonijos gražių sugyvenimu, linkėjo visiems geriausios sėkmės Naujuose Metuose ir nuotai-kingų šv. Kalėdų švenčių. Prieš pradėdant meninę pro-gramą, ji paskaitė savo kūry-bos pluoštą, kurioje atspindi išeivijos lietuvių gyvenimas ir nuotaikos.

Meno mėgėjų vienetas, vadovaujamas muz. Antano Skridulio, pasirodė kaip pa-jėgus atlikti gerus kūrinius ir padainavo lietuvių kompo-zitorių keletą patriotinių, švenčių nuotaikoms tinkamų

dainų. Intarpuose Kazimieras Barūnas paskaitė Juozės Vaičiūnienės ir Antano Gustačio kūrybos eilėraščius. Meninė programa buvo neilga, gerai paruošta ir dalyvių šiltai sutikta, už ką rengėjams atsidėkota gausiais plovimais.

Vaišės paruošė klubo valdy-bos nariai, talkinant jų žmonoms. Vyr. šeimininkė buvo Bronikė Lepšienė, talkininkės Janutė Rumbaitienė, Marytė Šarauskienė, Valerija Šileikienė, Hilda Bacevičienė, Ona Žolnienė. Pirmininkė, kuri taip pat nuosirdžiai rūpinosi vaišių paruošimo, prisidėjusiems prie pobūvio suruošimo nuo-sirdžiai padėjo. Atgaiva rūpinosi Balys Mackiala ir Alfonsas Bacevičius. Vaišės praėjo malonia, šventiška nuotaika. Pamaldose ir pobūvyje dalyvavo apie 100 šios kolonijos lietuvių ir svečių.

LIŪDNA ŽINIA

Gruodžio 14 d. Stasys ir Marytė Šarauskai gavo liūdną žinią iš Australijos. Tą dieną Melbourne staiga žemiškąją kelionę baigė Stasio Šarausko brolis Vladas Šarauskas, ten nuvykęs ir įsikūręs po antrojo pasaulinio karo. Nesenai mirė a.a. Vlado Šarausko žmona Erna. Ši liūdna žinia pakeitė Marytės ir Stasio Šarauskų planus. Jie buvo numatę Kalėdas praleisti Chicagoje drauge su savo vaikais kun. dr. Jurgiu Šarausku, Arūnu ir dukros Linos šeima. Gavę

skaudžią žinią, tuojuo išskrido į Chicago, kur drauge su sūnum kun. dr. Jurgiu Šarausku gruodžio 15 d. išskrido į Australiją, Melbour-ną, dalyvauti a.a. Vlado Šarausko laidotuvsė.

Šios kolonijos lietuviai Stasiui Šarauskui ir jo šeimai, išgyvenantiems gilų liūdėsį, reiškia nuosirdžią užuojautą.

KLUBO NARIŲ SUSIRINKIMAS

Daytona Beach ir apylinkių Amerikos lietuvių klubo narių metinis susirinkimas bus ateinančių metų sausio 18 d. 12 val. Duffs restorane Or-mond Beach. Susirinkime bus aptarti šios kolonijos lietuvių reikalai, veikla ir renkama naujai kadencijai valdyba. Pažymėtina, kad dabartinė klubo valdyba ypač nuo-sirdžiai dirbo, suruošė visą eilę gerų su geromis programomis renginių ir sudėdė šios kolonijos kultūrinį gyvenimą.

ATOSTOGAUJA

Mūsų kolonijoje ilgesnį laiką atostogauja Lietuvių Tautinių šokių instituto pir-mininkė Galina ir Pranas Gobiai. Jie turėjo prą-gą susitikti ir svečiuotis pas savo senus pažįstamus aktorę Oną ir rašytoją Andrių Mironus, su kuriais Gobiai yra dainavę ir tautinius šokius šokę bei vaidinę Stepo Sodeikos ir Gas-paro Veličkos ansambliuose Vokietijoje pokario metais. Pokalbiuose prisimintais visais mūsų kultūrinis gyvenimas, maloni praeitis bei ateities kultūrinis gyvenimas. Galina

Gobienė ypač daug širdies ir meilės įdėjo į šokių instituto veiklą ir visą dėmesį skiria mūsų jaunimui, tautinių šokių menui, tautinių šokių auten-tiškumo išlaikymui.

Jurgis Rimtautas

JŪREIVIŲ BEI KAREIVIŲ PAVYZDŽIU

Pirmieji tabaką pradėjo rūkyti Anglijos jūreiviai. Vokiečius rūkyti įpratino ispanų kareiviai. Rusijoje tabakas tapo žinomas XVI a. pabaigoje, o plačiai paplito tik tada, kai caras Petras I 1697 m. leido rūkyti.

LIETUVOS ATSIMINIMAI

Radjo valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecti-cut Lietuviams.

Kas penktadienį iš WEVD Station New York nuo 10 iki 11 val. vakaro. 97.9 meg. FM. Taip pat klausykite "Music of Lithuania" programos kas sekmadienį nuo 2:05 iki 3:00 val. po-plety iš Seton Hall Universiteto sto-ties. 89.5 FM. (WSOU).

Direkt. Dr. JOKŪBAS STUKAS
Watchung, N.J. 07086
234 Summit Drive
Tel. — (201) 782-3626

AR ATMINSI

Sol. DANA STANKAITYTĖ

Tai antroji, mūsų iškiliosios sol. STANKAITYTĖS plokštelė, kurioje ji įdainavo savo lyrinio pajautimu, švelnumu, lietuvių žinomų kompozitorių dainas, kaip Klovos—Mociūtos dvarely. Kačanausko—Kad aš našlai-tė. Banaičio—Savo skambanti daina. Kačinsko—Pa-slaipis. Gruodžio—Rūta. Sodeikos—Benamių daina. Dam-brausko—Kaip krinta lapai. Račiūno—Ar atminsi. Lau-menskiene—Vakaras. Jakubėno—Žemė kryžių ir smut-kelių. Budriūno—Šauksmas. Prie piano muz. Alvydas VASAITIS. Išleido AG RECORDS. Kaina su persiunti-mu \$11.00. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629

PROF. AUGUSTINAS VOLDEMARAS

RAŠTAI I-mas t.

90 m. sukakties paminėti

Knygoje talpinama plati kritika-recenzija ir Lietuvos Nepriklausomybės laikotarpis nuo 1923 m. iki 1926 m., didelio formato, kieti viršeliai, 167 psl., 1973 m.

RAŠTAI II-ras t.

100 m. gimimo sukakties paminėti

Abi knygas redagavo MORKUS SIMKUS

Antroje knygoje, pirmame skyriuje, yra talpinama ver-timai ir straipsniai, II-me skyriuje—kalbos III-me sei-me. Leidinys tokio pat formato kaip ir I-jo tomo, 688 psl. 1983 m. Abu tomus išleido Lietuvos atgimimo są-jūdis, Chicago, Illinois.

Kartu užsisakant abu tomus, kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti "Draugo" adresu.

ALFONSAS GRAUSLYS

IESKAU TAVO VEIDO

Dvasinio ugdymosi įtaigos
II papildyta laida

Šioje knygoje nagrinėjamos religinės temos ar bent religijai artimi klausimai. Joje talpinama 10 skyrių: Gyvenimo būdas apsprendžia tikėjimą. Kančia — Dievo veido šviesioje. Nėra man gera be tavęs. Grožis — Kelias į Dievą. Grožio šaltiniai. Gera širdis. Dievažmogio šir-dies atspindys. Širdis krikščioniškos meilės taryboje. Visas tavo. Evangelija ugdo dvasingumą. Didžiųjų as-menybių mintys.

360 psl. Išleido Prisikėlimo parapija Toronte. Kaina su persiuntimu \$11.00. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629

KAD LIKTUM TU GYVA

Tai naujoji Lietuvių Operos plokštelė

Plokštelėje yra įdainuoti šie kūriniai:

LIETUVOS HIMNAS

LIETUVIAIS ESAME MES GIME

Jakubėno DE PROFUNDIS

Karnavičius UZ JURELIŲ ir op. RADVILA PERKUNAS

Karoso AUGO KIEME KLEVELIS

Gaidelio UZ JŪRŲ, UZ KALNŲ ir op. DANA

Karnavičius ARIJA IR CHORAS ir

RAUDOTOJŲ CHORAS ir operos GRAŽINA

Budriūno ANT MARIŲ

Simkaus SAULĖ MOTINA PAKILO ir op. PAGIRENAI

Diriguoja ALVYDAS VASAITIS

Dainuoja LIETUVIŲ OPEROS CHORAS ir Sol. JONAS VAZNELIS

Trumpą solo partiją atlieka Rūta Pakštaitė

Plokštelės kaina — \$15.00. Pašto ir įpakavimo išlaidos — \$1.25

Viso — \$16.25

Užsakymus prašome siųsti Draugo adresu:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629

DRAUGAS, penktadienis, 1984 m. gruodžio mėn. 28 d.

Zvejys — tai vienas paveikslas iš labai puošnios dail. POVILO PUZINO monografijos, kuri yra didelio formato ir talpina net 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madoną, apdovanotą aukščiausią premija tarptautiniame madonų festivalyje Los Angeles, Calif. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje są-jungoje New York. Puiki dovana ir tinka bent kuriomis progoms įteikti bet kam: svetimtaučiai ar lietuviui. Kaina su persiuntimu 27 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,
Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai prideda \$1.50 valstijos mokesčio.

DABARTINĖ LIETUVIŲ KALBOS RAŠYBA

Redagavo JUOZAS VAIŠNYS, S.J.

Leidiniui medžiagą apie svetimųjų tikrinių vardų rašymą paruošė prof. dr. Antanas Klimas, o apie rašybą ir skyrybą — Juozas Vaišnys, S.J. Išleido JAV LB Kultūros taryba 1982 m. Mecenatas — Lietuvių Fondas.

Spaudė N. Pr. Švė. Marijos Seserų spaustuė, Putnam, CT. Kaina su persiuntimu \$3.85.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

TIKROJI LIETUVA

Algirdas Gustaitis

Šis leidinys yra didelis įnašas į mūsų istorinio Lietuvos žemėlapių aiškinimą, nes joje paskelbti įvairūs dėstymai daugiau sudomins lietuvių tautos praeitimi ir padės geriau suprasti Lietuvos žemėlapi. Knyga, kuri yra didelio form-mato, kieti viršeliai, talpina 79 žemėlapius ir 172 iliustraci-jas. Išleido Lietuvių Šaulių są-ga Tremtyje 1983 m. Kaina su persiuntimu 22 dol. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,
Chicago, IL 60629

ŽIBURĖLIAI

Atlieka lietuvių kompozitorių kūrinius:

Raminta LAMPSAITYTĖ-KOLLARS, fortepionas

Vilija Mozuraitytė, altas

Vytėnė Marija Vasyliūnas, vargonai

Michael Kollars, smuikas

Fuga — M.K. Ciurlionis. Žemė kėlė žolę. Ešk, karvute. Obelėlė. Alaus, alaus — Juozas Gruodis. Meditacija — Vytautas Bace-vičius. Improvizacija vargonams — Jeronimas Kačinskas. Rau-dos I ir II — Konstancija Brundzaitė. Sonata smuikui — Jonas Svėdas. Kaip marių bangos. Prisilietimas — Osvaldas Bala-kauskas. Vakaro meditacija — Julius Gaidelis. Europos lietuvių meno ratelis. ATC-Records, Hamburg, Germany. Kaina su persiuntimu \$11.00. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street
Chicago, IL 60629

Isigykite šią populiarią plokštelę

RADVILA PERKUNAS - LA GIOCONDA - TOSCA
TURANDOT - AIDA - LA JUIVE - ANDREA CHENIER
CARMEN - MANON - LESCAUT - PAGLIACCI

STASYS BARAS, tenoras

Stuttgarto Simfoninis orkestras
Dirigentas DARIUS LAPINSKAS

Tai viena populiariausių plokštelių. Kaina su persiunti-mu \$7.95. Amerikoje. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

LAND OF CROSSES

The struggle for religious freedom in Lithuania, 1939 - 1978
by
MICHAEL BOURDEAUX, M.A., B.D.

Printed in England 1979. 339 pages. Price — including shipping and handling \$8.95.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyventojai dar prideda 48 ct. valstijos mokesčio.

Liaudies menas ir kitkas

"Drauge"

Apsilankykite į "Draugo" ad-ministraciją ir pasižiūrėkit. Gal rasite kai ką padovanoti savo giminiams ar draugams.

Dienraščio "Draugo" admi-nistracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobės.

"Draugo" adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Eduardo Cinzo

naujausias romanas

„ŠVENTOJO PETRO SUNYNAS“

Intriguojančių įvykių pynėje aštrūs šių laikų problemos ke-lianti knyga.

Išleido „Ateities Literatūros Fondas“. Knyga gaunama ir „Drauge“, kaina \$10.00 su per-siuntimu — \$11.00

GRYBS, GRYBS

Lietuviškas dainorėlis mažiesiems. Leidinėlį paruoštas rūpestingai, dai-nos ir iliustracijos lengvai suprantamos. Tai graži dovana mažiesiems. Parinktų eilėraščių muziką atkūrė — Daiva Matulionytė de Sa Pereira. Iliustracijos — Raminta Baukytė-Lapšienė ir Renatė Anyaitė-Gudat. Techniškas paruošimas ir pagalbinių darbų — Raminta Raslaviciūtė-Salib, Lai-ma Bačiūskaitė-Salciūnienė ir Austė Paliokaitė-Vyganienė. Išleido Lietu-vių-Amerikiečių priešmokyklinio am-žiaus samburis. Spaudė "Draugo" spaustuė. Didelio formato, 84 psl. Kaina su persiuntimu 4 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

5 1/2%
Paid and Compounded Quarterly

see us for HOME financing.

AT OUR LOW RATES

WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD - CHICAGO, ILL. 60608

Pbter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

HOURS: Mon.-Tue.-Fri. 9-4 Thur. 9-3 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

AMBER

The Golden Gem of the Ages

By PATTY C. RICE, Ph.D.

(Knygos autorė amerikietė mokslininkė, kuri yra gavusi ne vieng at-žymėjimą už savo darbus. Šioje knygoje ji aprašo apie GINTARO at-siradimą, kilmę. Daug vietos skiria apie Lietuvos gintarą, o dalį il-lustracijų sudaro iš GIFTS INTERNATIONAL-VAZNELIŲ krautuvės rinkinio. Daktarė gintarą reikalauja lanksti Lietuvoje ir kitur.)

Knyga didelio formato, 200 psl., kieti viršeliai. Graži dovana Kalėdoms ar kitomis progoms.

Published by VA NOSTRAND REINHOL CO., New York, kuri turi savo skyrius: London, Toronto, Melbourne ir kitur. Kaina su per-siuntimu \$28.10. Illinois gyventojai dar prideda \$1.62 valst. mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

MOSŲ KOLONIJOSE

Maspeth, N.Y.

LIETUVIŲ
ATSIMAINYMO
PARAPIJOJ

Bendros Kūčios

Lietuvos Vyčių 110 kuopos nariai, vadovaujami pirm. Jono Adomėno, šimtą metų surengė bendras kūčias sekmdienį, gruodžio 16. Apie 200 lietuvių ir svečių — lietuvių draugų pirmiausia dalyvavo lietuviškoje sumoje Atsimainymo parapijos bažnyčioje Maspeth. Grupė Vyčių dalyvavo su vytiškais ženklais, tautiniais drabužiais pasipuose. Choras giedojo lietuviškas Mišias ir giesmes. Prel. Pranas Bulovas, parapijos klebonas, aukojo Mišias už Vyčių pirmąjį pirmininką a.a. Petrą Šlapiką, kuris ką tik buvo miręs Floridoje. Pamaldos prieš Kūčias buvo dvasinis pasiruošimas artėjantioms Kalėdoms. Kun. Stasys Raila pamokslė išryškino dvasinio prisirengimo Kristaus Gimimo šventei prasmę. Po bendros Komunijos ir pamaldų visi rinkosi parapijos salėn Kūčioms. Giedant „Tyliają naktį“, šviesoms esant užgesintoms, įžengė procesija su didžiule žvakę, reiškančia Kristaus šviesą įeinant į tamsybę paskendusį pasaulį. Po to buvo įžiebtos žvakutės ant kiekvieno stalo. Taip prasidėjo iškilios bendros kūčios. Sukalbėtos atitinkamos maldos, palaimintos plotkelės ir pasikeista plotkelių laužymu ir kalėdiniais linkėjimais. Seselė Urbana išsakė Kūčių — Kalėdų prasmę, buvo giedamos kalėdinės giesmės ir visi užkandžiavo 12 tradicinių valgių patiekalais, kuriuos paruošė patys vyčiai. Kūčios praėjo su lietuviška nuotaika, religine dvasia — susitelkimu ir giesmėmis. Ta proga daug dalyvių sveikino šventėmis lietuvių kalinius Sibire savo laisveliu.

LIETUVOS VYČIAI

Vienas Lietuvos Vyčių rūpestis gelbėti persekijuojamus tikinčiuosius Lietuvoje yra vykdomas pasirenkant globoti parapiją Lietuvoje. Vyčių kuopos išsirenka vieną parapiją savo ypatingon globon. Malda ir nuolatinis susirašėjimas bei materialinė pagalba, Vyčių kuopa išsirenka globėjus iš savo narių tarpo, kurie rūpinasi savo pasirinktos parapijos globa asmeniškai ir įjungdami visus narius tokiai prasmingai labdarai.

Jau eilę vyčių kuopų pasirinko savo globon parapijas ir tesia galima globos vaju. L. Vyčių 110 kuopa, Maspeth, N.Y., iškilmingai pasirūžo globoti Kristaus Karaliaus parapiją Panevėžyje ir Sv. Petro ir Povilo parapiją Žagarėje. Savo pažadus padarė gruodžio 16 d. Atsimainymo parapijos bažnyčioje per Mišias. Globėjais yra Jonas Adomėnas, kuopos pirm., Antanina Adomėnienė, Petras Juškevičius ir Muriel Lakštutis.

Pradėdami šį globos vaju vyčiai yra pasirinkę kilnius šūkius: sujungti mūsų parapijas bendram tikėjimui, tiesti naujus tiltus — susipratimo ir teisingumo tarp tautų, išnaikinti šališkumą, trumparegystę ir savimeilę, ugdyti Dievo karalystės mintį, kad būtų vykdoma jo valia.

Lietuvos parapijų ir persekijuojamųjų tikinčiųjų globa buvo pradėta Lietuvių Katalikų religinės šalpos. Lietuvių parapijos laisvame pasaulyje buvo kviečiamos jungtis ton globon ir tai yra padariusios lietuvių parapijos ir eilę nelietuvių katalikų organizacijų. Jei negali kitaip.

BE DIEVO — NE ŽMOGUS

Yra tik dvi rūšys žmonių, kuriuos galima vadinti protiniais: vieni tarnauja Dievui visa širdimi, nes Jį pažįsta, o kiti ieško Jojo visa širdimi, nes Jo žinai nepažįsta.

— R. Blaise Pascal

A. + A.

JONAS KARALIUS

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apyl.

Mirė gruodžio 22 d., 1984 m., 10:08 val. ryto, sulaukęs 74 m. amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 35 metus. Priklausė Šaulių Rinkinei ir Lietuvių Pensininkų draugijai.

Kūnas bus pašarvotas penktadienį, nuo 4 iki 9 v. vak. Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, gruod. 29 d. Iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Lietuvių Tautines kapines.

Draugai ir pažįstami kviečiami dalyvauti laidotuvėse.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

Mielą mūsų choro narę

Sol. MARGARITĄ MOMKIENĘ

ir visus jos artimuosius, brangiam tėvui

A. + A. JUOZUI IVAŠAUSKUI
amžinybėn išėjus, nuoširdžiai užjaučia

ŠVČ. M. MARIJOS GIMIMO
PARAPIJOS CHORAS

Dar taip neseniai mus čia. Beverly Shores, Indianoje lankiviam, o šiandien jau ten toli Tėvyneje

A. + A. JOKŪBUI DAGIUI

amžinybėn išėjus, jo sūnų JAUNUTĮ, marčią ANTANINĄ, anūką LINĄ su žmona ir visus artimuosius liūdesio valandose užjaučiame.

KLEMENSAS IR ANELĖ ŽUKAUSKAI
Sunny Hill, Florida

A. + A. JANINAI RAČKAUSKIENEI
mūsų draugijos narei mirus, liūdimė ir reiškančią užuojautą velionės seseriai Alicijai Rūgytei, visiems giminėms ir artimiesiems.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

A. + A. JUOZUI IVAŠAUSKUI
mirus, jo žmonai Juzefai, dukteriai Margaritai ir žentui Vaclovui Momkams bei kitiems giminėms reiškia nuoširdžiausią užuojautą.

LIETUVOS KRONIKOS SĄGOS VALDYBA

Mylimai motinai

A. + A. JANINAI RAČKAUSKIENEI
mirus, jos sūnų dr. Joną, Švietimo tarybos narį, ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

JAV LE ŠVIETIMO TARYBA

A. + A. PETRUI MALETAI

mirus,

jo žmonai Akvilai mūsų nuoširdi užuojauta.

ADA VINGELIENE
ALGIS VINGELIS SU ŠEIMA

DAYTONA BEACH, Fla., Lietuvių Kolonijos
Mielą Kaimyną

STASĮ ŠARAUSKĄ

ir Jo šeimą, mylimam broliui

VLADUI ŠARAUSKUI Melbourne, Australijoje, staiga ir netikėtai baigus žemiškąją kelionę, nuoširdžiai užjaučiame ir liūdesio valandose dalinamės skausmu.

VIKTORIJA ANDRULIENĖ
VINCENTA IR PRANAS BARAI
HILDA IR ALFONSAS BACEVIČIAI
KONSTANCIJA BUINEVIČIENĖ
GALINA IR PRANAS GOBIAI
AMALIJA IR MYKOLAS JAGUČIAI
VERONIKA IR JURGIS JANUŠAČIAI
VERA IR BRONIUS JUŠKIAI
ANGELE IR ANTANAS KAŠUBAI
IRENA IR JONAS KAPČIAI
BRONIKĖ IR JONAS LEPEŠKAI
ONA IR ANDRIUS MIRONAI
JADVYGA IR JUOZAS PALIULIAI
SOFIJA PURIENĖ
JANINA IR MEČYS RUMBACIAI
ALDONA SANDARGIENĖ
VALERIJA IR JONAS ŠILEIKIAI

Mokytoja

A. + A.

Janina Dailidžionytė-
Karpienė-Biliūnienė

Staiga mirė Kalėdų rytą, sulaukusi 71 metų, senelių namuose Putnam, Conn. Anksčiau gyveno Centerville, Mass.

Kūnas bus perkeltas ir pašarvotas laidotuvių koplyčioje Hyannis, Mass., penktadienį gruodžio 28 d. Laidojama šeštadienį Centerville, Mass., kapinėse prie savo vyro a.a. Mykolo Biliūno.

Liūdesyje pasiliko sūnus Romas Karpis, marti Mary Ann, trys anūkai; marti Gloria Biliūnienė, anukė ir anūkas, ir giminės Clevelande, Chicagoje ir Lietuvoje.

A. + A.

JANINAI RŪGYTEI
RAČKAUSKIENEI

mirus,

mudviejų gili užuojauta velionės šeimai ir gerbiamai sesutei, Alicijai Rūgytei.

JONAS IR STEFA MARKVALDAI

A. + A. Janinai Rūgytei Račkauskienei
mirus,

anūku, JONUI RAČKAUSKUI, moksleivių ateitininkų kun. Alfonso Lipniūno kuopos valdybos nariui, visiems jo ŠEIMOS NARIAMS ir GIMINĖMS, nuoširdžiai užuojautą reiškia

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ
KUN. ALFONSO LIPNIŪNO KUOPA

A. + A. Janinai Rūgytei Račkauskienei
mirus,

sūnui ir marčiui, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Švietimo komisijos nariams, dr. JONUI ir RAMUNEI RAČKAUSKAMS, visiems jų ŠEIMOS NARIAMS ir GIMINĖMS, nuoširdžiai užuojautą reiškia

PASULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
VALDYBA

A. + A. JANINAI RAČKAUSKIENEI
mirus, jos seserį ALICIJĄ RŪGYTĘ, DUKTERIS ir SŪNŲ su ŠEIMOMIS giliai užjaučiame ir kartu liūdimė.

S. JOKUBONIENĖ E. VILIMAITE
J. PENČYLIENĖ A. DUMBRIENĖ
A. GRISKIENĖ N. DUMBRYTĖ
J. GAUDUSIENĖ

DRAUGAS, penktadienis, 1984 m. gruodžio mėn. 28 d.

7

A. + A.

VALERIJONAS BALČIŪNAS

Gyveno Pompano Beach, Florida.

Mirė 1984 m. gruodžio 18 dieną. Palaidotas Forest Lawn kapinėse, Pompano Beach, Floridoje.

Didžiai nuliūdę liko žmona Elena, dukterė Danutė Liūtermozienė, anūkės Carla, Aušra ir Donna.

Lietuvoje velionis buvo ekonomistas ir gerai žinomas sportininkas. Amerikoje dėstė inžinerijos fakultete University of Hartford.

Išsteigė Auksinio Kranto Lietuvių Bendruomenės apylinkę Floridoje.

Bolševikų ir Nacių kalintam

Gen. Št. Mjr. JUOZUI IVAŠAUSKUI
mirus, jo žmoną, dukterį ir visus artimuosius užjaučiame ir kartu liūdimė.

LIETUVIŲ POLITINIŲ KALINIŲ
SĄJUNGOS VALDYBA

A. + A. JUOZUI IVAŠAUSKUI

mirus, žmonai Juzei, dukrai Margaritai, žentui Vaclovui, anūkams Vidai ir Edvardui Momkams nuoširdžiai ir draugiškai užuojautą reiškia

IRENA IR VYTAS RADŽIAI

EVANS-EVANAUSKAS

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau buvę 6845 S. Western Avenue)

LAIOTUVIŲ KOPLYČIA

Koplyčios taip pat Marquette Parko Chicagoje ir priemiestuose
TEL. — 422-2000

E U D E I K I S

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — Yards 7-1741-1

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS
LACKAWICZ

Laidotuvių direktoriai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių direktoriai

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x „Draugo“ administracija pirmadienį, gruodžio 31 d., bus atidara iki 12 val. dienos. Redakcija ir spaustuve gruodžio 31 d. bus visą dieną uždaryta. „Draugas“ po Naujų Metų išeis tik sausio 3 d., ketvirtadienį. Trečiadienį, sausio 2 d., redakcija, administracija ir spaustuve dirbs visą dieną.

x Mirgos Girniuvienės naujoji apysaka „Dingusio gintaro paslaptis“ bus aptarta Sophie Barcus šeimos lietuviškoje radio programoje (Banga 1490 AM) šį sekmadienį, gruodžio 30 d., 8:30 val. ryto. Kalbės ir ištraukos skaitys Algirdas T. Antanaitis, Guoda, Gailė, Indrė ir Jūra Antanaitytės.

x Linda Veleckytė gros smuiku kalėdinės nuotaikos kūrinių sausio 1 d. 10:30 val. pamaldų metu Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Vargonais pritaris K. Skaisgiris.

x Rita Likanderytė apgailestauja, kad negalėjo dalyvauti dr. Petro Daužvardžio fondo premijų įteikimo iškilnėse ir nuoširdžiai dėkoja už jai suteiktą žurnalistikos pirmą premiją ir pasitikėjimą.

x Inž. Anatolijus Milūnas, gvy. Downers Grove, Ill., yra paskirtas į Du Page apskritys transporto reikalų patariamąjį komitetą. Šio komiteto paskirtis peržiūrėti apskritys ruošiamą iki 2005 metų transporto planą, suteikti patarimus ir rekomendacijas. A. Milūnas 1982 m. prezidento R. Reagano buvo paskirtas į JAV kelių saugumo reikalams patariamąjį komitetą ir šiuo metu vadovauja komercinių mašinų saugumo klausimams komitetai.

x Algio Grigo ir Danos Stankaitytės vėliausios plokštelės bus pristatytos rytoj, šeštadienį, gruodžio 29 d., per WFMT radio stotį, 98.7 FM, reguliarios naujų plokštelių perklausos programos metu. Programa prasidės 11 val. ryto. Eiga lietuviškos plokštelės išrupino sol. A. Grigas per stoties direktorių Norm Pellegrini.

x Dr. Vilius Mikaitis, sekmingai besiverčias šeimos gydytoju praktika Lemonte, šeimos medicinos klinikoje, 217 E. 127 St., 1 myliai į vakarus nuo Ateitininkų namų, dabar atlikęs visus reikalingus praktikos reikalavimus ir išlaikęs egzaminus, tapo „Diplomate of The American Board of Family Practice“. Šiuo dr. Viliaus Mikaitio laimėjimu džiaugiasi artimieji, giminės ir draugai.

x Alė ir Stasys Briedžiai, gvy. vakariniame priemiestyje Burr Ridge, Ill., gruodžio 29 su organizuojama ekskursija ir lietuviams draugais išskrenda į Rio De Janero, Brazilijoje, kur visi kartu sutiks Naujus Metus ir vėliau lankys to miesto idomybes.

x Dr. Antanas Čiuris, Lake Zurich, Ill., dr. Jonas Balys, Silver Spring, Md., dr. Stepas ir G. Stepai, Independence, Ohio, dr. J. Šalna, Grayslake, Ill., dr. J. A. Valantiejus, Chikaming Medical Center, Harbert, Mich., kiekvienas atsiuntė po 25 dol. už kalendorių ir kalėdines korteles. Labai aciu.

ARAS
Dengiamie ir taisome visų rūšių STOGUS.
Su aukštu patyrimu, esame apdrausti. Pats prižiūriu darbą.
ARVYDAS KIELA
737-1717

x „Bendradarbis“, 1984 m. 29 nr., Nekaltai Pradėtosios Marijos seserų leidinys bendradarbiams ir rėmėjams. Leidžiamas Putname, Conn. Šį numerį redagavo ses. Ona Mikailaitė. Aprašoma seserų ir bendradarbių veikla. Iliustruota iš veiklos ir dalyvavimo sv. Kazimiero iškilnėse Vatikane ir Toronte. Žurnaliukas — 48 psl. su daugeliu gražių nuotraukų.

x Ona Ivaškiene, So. Boston, Mass., mūsų garbės prenumeratorė ir nuoširdi rėmėja, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 50 dol. auką. Labai aciu.

x „Daina“ iš Amsterdamo, Olandijos, kurie gastroliavo su lietuvių liaudies muzika Amerikoje, pakviesti Lietuvių Jaunimo sąjungos, grįžę į namus atsiuntė „Draugui“ padėką už gražius jų koncerto aprašymus, kurie daug prisidėjo prie jų pasisekimo. Taip pat pridėjo ir 25 dol. čekį. Labai aciu. Kai kurie „Dainos“ grupės nariai, grįždami į Europą, lankėsi „Drauge“ ir pasirinko lietuvių kompozitorių kūrinių ir kitokių leidinių apie Lietuvą anglų kalba.

x Ses. Dorothea Šalcius, Sv. Kazimiero seserų vienuolijos narė, ilgai dirbusi ligoninėse, pastaruoju metu kaip administratorė vadovavusi Sv. Kryžiaus ligoninei, išsina į poilsį ateinančiais metais. Tuo tarpu jos vietą dar kitos administratorės nėra paskirta, bet ses. Dorotheos gailisi visi ligoninės pareigūnai, nors pripažįsta, kad jai reikalingas poilsis.

x Katryna ir Marius Sodonai, Florida, sv. Kalėdų proga sveikina visus savo draugus ir pažįstamus ir linki skaidrios nuotaikos Naujuose Metuose.

x Apylinkės katalikiškos aukštesnės mokyklos, kaip Marijos, Lourdes, St. Rita St. Lawrence, Maristų, įstojamuosius egzaminus turės sausio 12 d. Priimami aštuntojo skyriaus mokiniai, kurie šiemet rudenį galės pradėti aukštesniojo mokykloje mokslą.

x J. A. Keraminas iš Rockford, Ill., atsiuntė 25 dol. dienaščiui stiprinimui ir kartu pratesė prenumeratorą. J. A. Keraminą įrašome į garbės sąrašą ir kartu dėkojame už gražią paramą.

x Rūta Šeštoka, Roselle, N. J., užprenumeravo vieneriems metams „Draugą“ kaip kalėdinę dovaną savo motinai Juzefai Stazdinei, gvy. Warren, N. J.

x Petras Jurgėla Kalėdų švenčių ir N. Metų proga sveikina visus lietuviškojo ginklo draugus — savanorius, kariuos ir šaulius, lietuviškąją skautiją, ateitininkus ir kitus savo bičiulius ir pažįstamus.

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbąs su Rodman & Renshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk.)

x Už a.a. Bronių Matulaitį pirmųjų mirties metinių progą sv. Mišios bus Marijonų koplyčioje gruodžio 31 d. 7 val. ryto. Jo draugai prašomi už mirusįjį pasimelsti.

x Al Majerczyk, Chicagos 12-to wardo aldermanas, senatoriaus Paul Simon rinkimų štabo pirmininko yra pakviestas dalyvauti Washington, D.C., senatoriaus į pareigas įvesdinime. Iškilnės bus sausio 3 d.

x Sv. Kryžiaus ligoninės viešųjų reikalų vadovas Gene Liner po akinių rinkimo 565 jų įteikė Lions klubo Southwest atstovui Dean Clark. Akiniai bus paaudoti specialiai misijoms ar neturintiems, negalintiems akinių įsigyti.

x Ekonomistas Petras Indreika, Pleasanton, Cal., mūsų artimas bendradarbis, garbės prenumeratorius, atsiuntė 25 dol. auką su prirašu: „Džiaugsmingų sv. Kalėdų ir sėkmingų 1985 metų, „Draugo“ redakcijai ir administracijai ir visiems bendradarbiams“. Labai aciu už auką ir linkėjimus.

x Juozas Vaičiulis, Saginaw, Mich. I. Krapauskienė, Crystal Lake, Ill., pratesė „Draugui“ prenumeratorą, pridėjo kiekvienas po auką ir abu palinkėjo visiems stiprybės, ištvermės dirbant Lietuvos labui. Labai aciu už aukas ir linkėjimus.

x Dzūkų draugija, Chicago, Ill., sveikina Jus su artėjančiomis šventėmis ir linki daug sėkmės. Vertindami Jūsų lietuvišką darbą, pridėdame 50 dol. auką. Labai aciu.

x Kun. J. Domeika, Tucson, Ariz., pratesdamas prenumeratorą, pridėjo 22 dol. auką su tokiais linkėjimais: „Siūniu savo kalėdinius linkėjimus Jums visiems ir visoms darbščioms spaudos bitelėms! Senatvė ir mirtys ty bitelių skaičių vis retina ir nesunkiai galima pramatyti, kad ateityje spaudos darbas vis sunkės, užtat mes visi savąją spaudą turime dar labiau branginti. Ir mano prenumeratora yra su magaryčiomis. Dievo palaimos!“ Kun. J. Domeikai, mūsų garbės prenumeratoriui ir artimam bendradarbiui, tariame nuoširdų aciu.

x I. Gedwill, (Mrs.) Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratorė ir rėmėja, pratesė „Draugui“ prenumeratorą su visa šimtaine. Mrs. I. Gedwill ir toliau laikome garbės prenumeratorė, o už gražią auką tariame nuoširdų aciu.

x Stasė Jonikas, Chicago, Ill., lankėsi „Drauge“, įteikė 40 dol. „Draugui“ kaip kalėdinę auką, o visam jo štabui palinkėjo linksmų švenčių ir laimingų Naujų metų. Labai aciu.

x Ateitininkų Sendraugų sąjungos centro valdyba per savo išdininą Joną Motiejūną, Los Angeles, Cal., atsiuntė 50 dol. auką „Draugui“ ir palinkėjo linksmų švenčių ir laimingų 1985 metų. Labai aciu.

x Bruno Macianskis, Bruno's Bakery savininkas, Chicago, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 25 dol. auką ir palinkėjo linksmų švenčių. Labai aciu.

x K. O., Chicago, Ill., viasuomenininkas, pratesė „Draugui“ prenumeratorą su visa šimtaine. K. O. įrašome į garbės prenumeratorių sąrašą, o už realią paramą tariame nuoširdų aciu.

x Vytautas Račkauskas, Cicero, Ill., mūsų bendradarbis, už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 25 dol. auką. Jonas Draugelis, St. Petersburg, Fla., — 20 dol. Abu palinkėjo laimingų švenčių.

x Biržėnų klubas, Chicago, Ill., per savo valdybos narį įteikė 15 dol. „Draugui“ kaip kalėdinę auką. Labai aciu.

Lemonto ir apylinkės lietuviai, susitikę pas Jadvygą ir dr. Adolfą Damušius kartu su vysk.

Paulium Baltačiu, aptaria lietuvių parapijos steigimo reikalus.

Nuotr. K. Ambrozaičio

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES

— Sv. Kalėdų ir Naujųjų 1985 Metų proga prezidentas ir ponias Reagan, viceprezidentas ir ponias Bush, valstybės sekretorius ir ponias Shultz, JAV protokolo šefė ir ponias Roosevelt, Sv. Sosto prancišijus arkiv. Pio Laghi, Washingtono arkiv. James A. Hickey, Washingtono meras ir ponias Barry bei Baltimorės meras atsiuntė sveikinimus ir linkėjimus Lietuvos atstovui ir ponias Bačkienė, kurie irgi pasiuntė sveikinimus aukštesiems sveikintojams. Švenčių proga O. ir S. A. Bačkiai taip pat pasikeitė sveikinimais su daugeliu valstybių ambasadorių, atstovų ir jų žmonų.

— Vysk. Paulius Baltakis, OFM, gruodžio 11 d. išvyko į Romą. Ten atliks įvairius su savo pareigomis susijusius reikalus pasimatys su pop. Jonu Paulium ir pnes pat Kalėdas grįš į JAV-tes.

— Kun. Danielius Staniskis, šį pavasarį Romoje baigęs mokslus, pradėjo eiti Apreiškimo parapijoje Brooklyne, N. Y., pareigas. Su juo parapijiečių susipažinimas buvo sekmdienį gruodžio 9 d., tuoj po lietuviškų pamaldų.

— Zmogaus Teisių dienų proga laisvų rašymas sąrašinė kalniniams, kalniniams Sovietų Rusijoje buvo praves tas gruodžio 9 d. Religinės šaltos iniciatyva. Apreiškimo parapijoje pravedė studentai ateitininkai, vadovaujami Algio Lukoševičiaus, Lietuvos Vyčių 12 kuopos — Dalia Bulvičiūtė, Aušros Vartų parapijos New Yorke — Jonas Adomėnas.

— Rašytojas Česlovas Grincevičius iš Chicagos atvykęs į Los Angeles ir savo kūrybą skaitė 19-tame LFB Los Angeles sambūrio suruoštame literatūros vakare. Po vakaro dar kelias dienas pasiliko pasišildyti Californijos sauleje, susitikti su draugais, pažįstamais ir rašto žmonėmis. Dvi dienas praleido savo bičiulio poeto Bernardo Braz-

dzionio ir Aldonos Brazdžionienės globoje, Vista, Calif. I Chicagą išskrido gruodžio 7 d.

— Baltų Laisvės lyga kovavo 23 d. Ambassador viešbutyje ruošia metinę žmogaus teisių konferenciją, kurioje dalyvaus, kaip ir praityje, žymūs vyriausybės ir Kongreso pareigūnai iš Washingtono, laikraštininkai, politinių problemų komentatoriai ir pabaliečių bendruomenių aktyvistai. Tuo pačiu metu įvyks ir Baltų Laisvės lygos metinis suvažiavimas, kuris rinks naują Baltų lygos vadovybę.

KANADOJE

— Loreta Stankutė, Jono ir Mildos Stankų duktė, šį pavasarį baigė Toronto universitete komercinius mokslus bakaluro laipsniu — Bachelor of Commerce. Loreta Stankutė yra baigusi Vysk. Valančiaus mokyklą, priklausė Sirvintos skaučių tautai, šoko „Gyvataurį“ tautinių šokių grupėje ir dainavo mergaičių chore „Aidė“.

— Hamiltono Aušros Vartų bažnyčioje gruodžio 14 — 16 dienomis adventines kolektyvas praves kun. Pranas Gaida, „Tėviškė Žiburių“ redaktorius. Sekmdienį Jaunimo centre bus bendri pietūs ir skaidrės iš arkiv. Teofilio Matulionio gyvenimo. Apie jį kun. P. Gaida yra pa-

Pennsylvanijos gubernatoriaus etninio paveldėjimo ir valstijos muziejaus globojama Kalėdų programa. Nuotraukų matyti lietuviška eglutė. Iš kairės: Anne Morgalis, Lietuvių Amerikiečių komisierė, Charles Bonacic, pirmininkas, Ann Sikora ir Richard Jankowski. Moterys dėvi lietuviškus tautinius drabužius.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

JAUNIMO CENTRO MOTERŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Kalėdinis susirinkimas visada būna gausiausias narių skaičiumi, tada pamatai visus veidus, kurie yra sąrašė.

Susirinkimas buvo gruodžio 11 dieną. Susirinkimą pravedė pirmininkė S. Endrijonienė, pati padariusi pranešimą ir apie finansinę būklę. Gruodžio 9 d. buvo Mišios jėzuitų koplyčioje už mirusius klubo nars. Lapkričio 23 d. buvo suruoštas susipažinimas su vysk. P. Baltakiu Susipažinimas, atrodo, buvo sėkmingas ir visi buvo patenkinti. Per 1984 metus Jaunimo centro apsaugai buvo sumokėta nemaža suma ir, jei reikės, 1985 metais žadama ir vėl užmokėti. Jaunimo centro metinėje vakarienėje klubas turėjo du stalus. Krautuvėlių inventorius nuolat papildomas įvairiomis dovaninėmis prekėmis: knygomis, plokštelėmis, audiniais, gintaro ir medžio dirbiniais. Krautuvėlė veikia sekmdieniais nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų. Atilankykite ir patys įsitikinsite, kad verta. Po karštų užkandžių ir dar karštesnių nuomonių skirtumų skirstėmės namo įgyvendinti žemėje ramybę geros valios žmonėms.

Al. Likanderienė

CHICAGOS ŽINIOS

NEMOKAMA DIENA MENO INSTITUTE

Chase Manhattan bankas paaudko Chicago Meno institutui 55,000 dol. kad vieną dieną savaitėje lankytojai būtų leidžiami be mokesčio. Institutas nustatė, kad tokia nemokama diena bus ketvirtadieniai nuo 10:30 ryto iki 8 v. v.

LENGVATOS NETURTINGIEMS

Chicagos miesto tarybos komitetas priėmė rezoliuciją, kad nebus leidžiama nutraukti kurenamų dujų ir elektros tiekimą nuo gruodžio iki balandžio mėnesio, jei neturtinga šeima įmoka 12 proc. nuo savo turimų pajamų. Šią rezoliuciją dar turės patvirtinti miesto tarybos pilnumą.

PRISIUVO NUKIRSTĄ RANKĄ

Sv. Elzbietos ligoninėje, Chicagoje gydytojai prisiuvo Taurai Priser, 12 m. ranką. Ji su draugėmis skubėjo skersai bėgius. Jos užpakalinį ištiestą ranką pagavo traukinys ir dalinai nuplėšė. Operacija buvo sėkminga.

Advokatas GINTARAS P. ČEPENAS

2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniai ir vakarais pagal susitarimą

Advokatas JONAS GIBAITIS

6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

ADVOKATAS ALGIRDAS R. OSTIS (Ostrauskas)

1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582

Valandos pagal susitarimą